

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 25 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 25 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos polt sor egyenér 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.
Nyitási polt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 332

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvámp-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, szeptember 22.

Mai számunk főbb közleményei:

- Aradmegye urai.
- Ujjá szervezik a városi adóhivatalt.
- Vendéglő a kulturpalotában.
- Motorcsónakon Bécsről Orsováig.
- Zichy János — békeközvetítő.
- A bécsi kiruccanás.
- Érdekes aradi család.
- Megtalálták két aradi vértanu csontjait.
- Árverési hiénák Gromon Dezső hagyatéka körül.
- Zucker üvegraktára leégett.
- Két aviatikus halála.
- Királyi kegyelem egy rablógyilkosnak.
- Az osztrák grófnő automobilkaladja.
- Az „Aradi vértanúk” festőjének sorsa.
- Az „olcsó” vállalkozó.
- Manuel exkirályt előállították.
- Tarkaságok.

Bécs segíts!

Arad, szeptember 21.

A szociáldemokraták valamelyik nemzetközi kongresszusán történt, hogy a magyarországi kiküldött, Buchinger Manó roppantul legyalázta a hazájabeli közállapotokat. Akkor a koalíció szép éveit éltük és akkor a közvélemény roppantul elítélte, a legsúlyosabb bünténynek minősítette ezt az ügyet. Nem kívánja senkise, hogy idehaza takargassuk, titkoljuk a bajainkat, fogyatkozásainkat. De az a szándék, amely az itthoni foltokat és rongyokat azért viszi a külföld elé, hogy országát minél nagyobb csufság érje, amely örömet és elégtételt talál abban, ha a maga országa fölött minél nagyobb a külföld megbotránkozása, lenézése, megvető ítélete, — az ilyen szándék nemcsak a hazafiság teljes híjára vall, de egyúttal sötét lélekre és fekete májra is. Akár-

hogy nevezzük az életközösséget, amelyben egymással élünk, bizonyos tekintettel kell arra lennünk és a hogy szánandó figura a fiú, a ki cinikus kedvteléssel mondja el a kocsmában, hogy az apja meg az anyja versenyezve csalják meg egymást, ugyanilyenek láthatják a józan külföldiek a maga országára, népére, fajára ocsmánykodó magyart. És szintén így ítélték el a nemzetiségi politikusokat és írókat, akik a külföldi lapokban rendszeresen helyezték el sötét cikkeiket a „magyarországi elnyomatásról”; az alldéutsch írókat pedig, aki a nyugaton a barbár és bakonyi magyarokról irt tanulmányokat, joggal érthette a legkeményebb megbélyegzés.

Most pedig mindezt meg akarja tenni a függetlenségi párt. Negyvennyolc hagyományainak letéteményesei, a kuruc névvel hivatkozók, a leghazafiasabbak — Bécsbe indulnak, hogy ott minél jobban meggyalázzák a magyar fogalmat. Ugyanazok, akik a létszámemelés ellen vezettek obstrukciót, akik azért hordták a véres kardot június 4. miatt, mert az precedens lehetne Bécs javára, akiknek politikai tőkéje évtizedeken át az volt, hogy az Ausztriától való elszakadást hirdették és — a kormányra jutás idejét kivéve, — gyűlöletet kavartak minden ellen, ami fekete-sárga-bécsi, — ugyanazok most minden reménységüket, érvényesülésüket, sikerüket minden kilátásait arra építik, hogy Bécs közvetlenül tudja meg és tapasztalja a magyar politikai élet valóban botrányos, siralmas, szégyelni való állapotát. Akik valaha és igen sok alkalommal, legjobban verték a mellüket, hogy Bécsnek a mi ügyeinkbe beleszólása nincsen: azok

most attól várják a megváltó szót, hogy Bécs is meglátja a mi gyalázatunkat. Akkor Bécs az „önző császárváros” volt, a „magyarfalás fészke”; most „Európa szeme.”

A delegációs kirándulásnak egyéb célja nem lehet. A módot, amely számukra nyitva állott, hogy a delegáció ülésein részt vegyenek, s ott e „közösügyes sérelmek” ellen akár ostruáljanak, nem vették igénybe. A helyett módot keresnek a botrányra, a lehető legnagyobbra. Ausztriának egymással viaskodó nemzetiségei, amelyek a Reichsrathban szintén nem egyszer tumultusba, vad jelenetekbe kaptak, ilyesmire, ilyen fekete gondolatra sohase jutottak. Csak Magyarországon jutott ennyire a — nem tudom, minek nevezzük. A pártszenvédelynél sokkal rosszabb, gyilkosabb valami. Hazaáruláshoz hasonlítani, ha a hazaárulás fogalmát el nem koptatták volna, és nem alkalmazták volna ép a legtisztességesebb emberekre ép azok az urak, akik a bécsi botrányokat készítik elő. Soha, soha ilyen gondolat, ilyen terv a magyar politikában nem merült föl. Hogy mégis itt áll előttünk, hogy mégis ki akarja hívni az ország megbélyegzését olyan állapotok miatt, amelyek az ő bűneik folytán következtek be, az most már a legkomolyabb jelenség. A bécsiek megbotránkozását el fogjuk viselni valahogy, hiszen eddig se voltak tőlünk elragadtatva; de az, hogy a politikusok, a törvényhozók, a „hazafiak” egy része abban talál örömet, taktikájára segítséget, hogy Bécs kárörvendő kritikáját provokálja a magyar homlás fölött: ez igazán aggasztó lehet az ország jövőjére nézve.

A vályogvető.

Írta: Lengyel Géza.

A szobrász, vagy, ahogyan az öreg Faludy bácsi nevezte, a vályogvető, az egész nyáron át kétszer látogatott el csak az öreg falusi házba, de ez épen elég volt ahhoz, hogy az egész felforgassa. Faludy bácsinak alapjában nagyon zavaros fogalmai voltak a képzőművészetről, művelői közül kevéssel találkozott életében és ezeket aztán enyhe lenézéssel illette, annyit azonban hallott valamikor, ifjú éveiben, hogy a szobrász agyagból készíti el mintáit és e műveltek közben olyan sáros lesz a keze, akár a vályogvető cigányé. Ezért adományozta Domány Jánosnak a vályogvető címet, hogy az illető megbizhatatlan, nomád életmódu, keresztü, egyszóval cigány.

Ugy külső szerint, a vályogvető erre a címére igazán nem szolgált rá. Gondosan borotvált arca szinte rózsás, nyírott bajusza és irigylendő mennyiségű haja szőke, — Faludy bácsi azonban vörös cigányt is látott már, — hosszú, vékony ujjai fehérek és minden nap más, egyszerűen vásált ruha van rajta. A két Faludy lány tehát, Magda és Zsuzsi, ezen a ponton sem volt egy véleményen az apjával. Ezekben a fekete-hajú, piros arcú, televen, vidám teremtésekben a viszonyokat nem ismerős szemlélő talán több cigányos vonást talált

volna, mint a csendes, szőke szobrászban. A fékteleensége is több hajtaudóságuk volt és a mi ezzel többnyire együtt jár, a romantikára is. A falusi csendben sokat olvastak, minden jelen ökte en lapot igen alaposan, az utolsó betűig és ők voltak azok, a kik fautasztikus álnevek alatt a leggyakrabban kaptak ilyen szerkesztői üzeneteket.

— Az illető nagyvívó, nős, négy gyermek atyja. Arcképével nem szolgálnánk.

Az illetőt p rsze, a ki vagy színész volt, vagy író, vagy festő, valami régi arckép után készült homályos klisé nyomán ők sem nosnek, sem negyvenöt évesnek, sem négy gyermek atyjának nem képzelték el. Egy fajtámas sóhajjal napirendre tértek tehát a csalódás fellett és tovább érdeklődtek nagy buzgalommal a legkülönösebb művésznép iránt. Az apjuk ismerte ezt a gyöngeségüket és néha azzal keserítette őket, hogy a hivatalos lap árverési rovatából kikereste egy-egy kedvencük nevét és megmutatta, hogyan fest ez a név ama bizonyos háromszáz korona és járulékal kissé prózai szomszédaságában. Két rajongásra hajlajdó fiatal lány nézetét persze ilyen adóságok meg nem zavarják. A telen, a mikor néhány hetet Budapesten töltöttek, összes rokonajkat művész-ismerősök miatt szekirozták, sajnos, hiába, mert a derék emberek ilyen bi-

zonytalan néppel nem állottak összeköttetésben. A nyáron azonban végre betelt a vágyuk. Az isten tudja, hogyan, odavetődött Domány. Teljes csendet, nyugalmat akart, művészekről mentes környezetet. Ezt kétségtelenül megtalálta Sós-kuton. A jegyzőnél lakott, a ki távoli rokona volt, egyedül sétált minden nap órák hosszat az erdőben, nagyokat unatkozott és meg volt elégedve a helyzettel.

Megérkezéséről a Faludy lányok természetesen meg aznap értesültek és e pillanattól kezdve tele voltak izgalommal. Ha sohase hallották volna a nevét, akkor is azt szuggerálták volna maguknak, hogy régen ismerik. Magda azonban, az idősebb és komolyabb, alaposabb kisasszony egy képes újságban megtalálta Domány arcképét és mellette kiváló alkotásának, egy vicinális szoborműnek reprodukcióját. Az öröm és a lelkesedés ezzel még magasabbra hágott. Az alacsony falusi ablakok függönyei mögöl lesték a lányok a szobrászat, amikor sétára indult, és el voltak tőle ragadtatva. Fiatal, finom, ragyogóan tiszta, szőke, egyszóval a legszebb férfi, akit el lehet képzelni. Most már csak a megismerkedés volt hátra. Faludy bácsi, egyébként előzekeny és vendégszerető ember, ezuttal makacszkodott. Hírét se hallotta soha a fiunak; de a lányok nagy lelkesedésére felébredt minden ellentmondási vágya, ösztönszerű idegenkedése a pesti fiatal urtól. A tiltakozás természetesen nem használt.

Aradmegye urai.

— Akik a legtöbb adót fizetik. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

Aradmegye állandó választmánya ma délelőtt Friebeisz Miklós elnöklete alatt összeállította a vármegye legtöbb adót fizetőinek 1913. évre érvényes névjegyzékét. A névjegyzék szeptember 23-ától számított tizenöt napon keresztül közszemlére van kitéve Boross Iván tb. főjegyzőnél és ezen idő alatt beadhatók a felszólamlások az összeállítás ellen. A határidő leteltével a névjegyzék alapján állítják össze a virilis megyebizottsági tagok névsorát.

A legtöbb adót-fizetők névsorán 298 aradmegyei — jó részt földbirtokos, — adófizető szerepel. A legkisebb adóösszeg, amellyel ezuttal a lajstromba kerülhetett valaki 412 korona. Hétszáz koronánál több adót fizetnek az alább következők, akik közül a csillaggal jelöltek adóját oklevél s kamarai tagság révén kétszeresen számították:

Solymossy Lajos Apateleak 29206-67. Edelsheim Gyulay Lipót gróf Budapest 25961. Károlyi Gyula gróf Mácsa 24883-44. Zselinszky Róbert gróf Temesujfalu 21357-35. Hámory László Kürtös 15167-62. Nádasdy Tamás gróf Nagyiratos 10669-53. Bohus Zsigmond báró Világos 9665-45. Bohus Lajos báró Arad 9109-97. Keglevich György gróf Medgyesbodzás 7272-77. Purgaly László Sofronya 5603-99. Kintzig János Arad 5869-96. Halmay Andor Arad 4293-41. Telbisz Alajos Medgyesegyháza 4141-60. Breda Viktor gróf Arad 3793-80. Hunyady Károly gróf Soborsin 3692-32. Kapdebő István Talpas 3394-13. Seidner Bernát Arad 3195-67. Bánhidya Antal báró Arad 3069-37. Urbán Iván Arad 3049-61. Sternthal Salamon Temesvár 2963-95. ifj. Wittmann Ferenc (max) Elek 2840-02. Almay Olivér Budapest 2783-28. Bohus László báró Világos 2722-50. Holländer Sámuel Csermő 2662-54. Mairovitz Adolf* Máriaradna 2466-52. Lówy Márkus Apateleak 2409-48. Grósz József Lippa 2172-92. Ujj János Kisjenő 2170-82. Leopold Zsigmond Arad 2161-59. Czárán Zoltán Budapest 2073-85. Popovits Döme* Csermő 2026-52. Vásárhelyi József Lőkősháza 2003-89. Mahler Mihály Pankota 1972-47. Heiszler József Arad 1950-41. Paikert Henrik Seprős 1864-35. Czárán János Seprős 1852-79. Weisenmayer János Ujszentanna 1840-97. Silberger Andor bérlő 1761-69. Hejdenberg Imre Budapest 1714-70. Szalay Imre* Pankota 1698-46. Eles Géza dr. Bokszeg 1664-34. Szabó Béla Ujszentanna 1652-69. Konecz Benő

Györök 1629-47. Konopy Kálmán dr. Konop 1627-96. Wittmann János Elek 1612-56. Mahler Tamás Elek 1583-50. Jerger József Óthalom 1578-84. Urbán Péter Arad 1559-52. Wolf Zsigmond Doroszlófalva 1555-40. Kapdebő Károly Talpas 1484-01. Szekula Axent Világos 1465-50. Scheer Lajos Borosjenő 1458—. Mittler Izidor dr. Arad 1456-45. Iby Ferenc* Pankota 1440-60. Szemző Soma Szemlak 1399-06 id. Puta Manó Ópécska 1382-10. Eliás Simon* Ópécska 1355-56. Nyecrucz György Talpas 1346-10. Zimmermann Ádám Ujszentanna 1341-76. Bogdánffy Béla dr. Doroszlófalva 1325-63. Friebeisz Miklós Kürtös 1321-47. Jakabffy Gyula Arad 1278-12. Török Gábor Dud 1275-77. Spitzer Móricz Szemlak 1260-93. Rauchbauer Nándor Ujszentanna 1254-05. Tamasdán Iván* Ópécska 1253-88. Mairovitz Mór Máriaradna 1233-26. Mairovitz Márton Máriaradna 1233-26. Szelezsán Demeter Seprős 1215-45. Messer Lipót Kisjenő 1207-67. Gályik János Békéscsaba 1206-63. Motorka Romulusz* Almászeges 1202-96. id. Mahler György Elek 1183-78. Vásárhelyi Dezső Lőkősháza 1159-93. Marustver István Szineke 1154-62. Ruzs István Ottlaka 1126-44. Wittmann Antal Elek 1093-58. Boros Béni dr.* Arad 1080-42. Momák Döme dr.* Arad 1051-20. Kozma György Mikelaka 1049-20. Istvánffy Béla Szemlak 1031-86. Id. Zsiros Pál Medgyesegyháza 1029-85. Ifj. Wittmann Antal Medgyesegyháza 988-41. Czárán Géza Arad 980-89. Pavlovits Konstantin Pankota 979-71. Durst József Medgyesegyháza 978-65. Kádár József Barza 976-01. Mahler Ádám Elek 973-88. Hammer Miksa Elek 963-82. Kera Karácsony Csermő 954-60. Messer Armin Pankota 936-43. Weisz Lipót Szinte 929-35. Schilling Samuel Erdőhegy 884-88. Hanyi Gyula Pankota 867-17. Konecz Lajos Ópécska 857-17. Legifj. Gantner János Ujszentanna 846-07. Bolza Alfonz gr. Elek 841-32. Zsiros György M.-Egyháza 840-23. Klemm György Elek 837-05. Králicz Lajos dr.* Arad 832-22. Moskovits Mór Halmágycaucs 812-08. Ortutay Béla Ópécska 808-55. Arnold Nándor Ujszentanna 808-37. Mandl Béla Ujszentanna 808-37. Wittmann Antal Elek 806-57. Wittmann György Elek 806-57. Braun Fülöp Erdőhegy 790-94. Novák István* Magyarpécska 789-71. Hollaky Imre Ácsva 789-54. Szida György Bpest 786-03. Urszlovánszky Kálmán Seprős 784—. Talár Paszkál Alsósimánd 779-50. Barna Lajos* Pankota 775-88. Kakas József* Kisjenő 775-80. Ursz Pász Kürtös 770-75. Kiss Mihály Arad 766-03. Vörös Henrik Szemlak 764-15. Friedmann Gyula Szemlak 762-63. Wiesenmayer András Ujszentanna 761-90. Ackermann István Ujszentanna 759-90. Göpfrich György Ujszentanna 759-90. Grozda Aurél dr.* Körösbökény 738-70. Singer Márton Elek 729-20. Aszód János Nagyvarjas 727-51. Róth Jakab Szemlak 726-90. Donáth János Magyarpécska 725-24. Habereger György Arad 724-10. Id. Remenyik László Ópécska 721-92. Fekete Ignác Borosjenő 707-06.

Ujjá szervezik

a városi adóhivatalt.

— A tanács határozata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

Irtunk már róla, hogy Vannay Gyula adóügyi tanácsos indítványozta a tanácsnak a városi adóhivatal létszámának szaporítását. Az új adótörvény ugyanis rengeteg munkát ad a városi adóhivataloknak s ezt a munkaszaporulatot a régi létszámmal nem tudják elvégezni. A városi tanács ma délelőtti ülésén foglalkozott Vannay előterjesztésével. A terjedelmes memorandum nemcsak az új adótörvényvel indokolja meg az adóhivatal újjászervezését, hanem elmondja, hogy az adóhivatal szervezeti szabálya harminc esztendővel ezelőtt készült, azóta pedig nagyon megszorodtak az adózók, ennek következtében pedig sok új munkaág keletkezett. A tanácsnok egyébként ama nézetének ad kifejezést, hogy az adóhivatal újjászervezése következtében előálló mintegy huszonhétezer korona költség megtérül az új adótörvény jövedelmeiből. Erre vonatkozóan ezt mondja az előterjesztés:

Kijelenthetem, hogy a javaslat elfogadásával előálló költségtöbblet a községi pótdadó százalékát emelni nem fogja, mert habár az új adótörvény a ma fennálló I. II. oszt. kereseti adót nagyrészt meg is szünteti s csak kisebb részét tartja fenn, általános kereseti adó elnevezés alatt, mégis az ily módon megszűnő s 1912. évben 67.010 koronát kitett I. II. oszt. ker. egyenes adó, valamint a jelen személy szaporítási és szervezési javaslat elfogadása esetén előálló 26.096-40 korona költségtöbblet egyrészt azért, hogy a jövőben, nem mint eddig, csak az egyenes szolgálati illetmény lakbér nélkül képezi a jövedelmi adó alapját, hanem ahhoz a lakbér is hozzászámít, másrészt mert a 7000 koronán felüli jövedelmekre járó adópótlék, mely a mai általános jövedelmi pótdadónak felel meg s mely után ma községi adó nem számítható, az új törvény szerint községi adóalapot képez. — de főképen az újonnan keletkezett adókötelezetteknek kirótt jövedelmi adó folytán nem csak fedezetet fog nyerni, hanem ezen felül, a város közbiztonságára mintegy 10.000 korona jövedelmi többlet is számíthat.

Az újjászervezkedés következtében a következőképpen alakulnak meg a városi adóhivatal:

Egy számvevő, adóhivatali főnök. Egy irodavezető, adóhivatali főnök helyettese. Egy ellenőr, Tíz I.

Domány egy szép nyári délután megjelent a jegyző kíséretében. A jegyző csakhamar távozott, az öreg ur dohogva pipázott a folyosón, a két lány pedig a kert padon, a nagy fa alatt áhítatosan lesté a művész minden szavát. Lelkesedésük tetőpontját érte el. Titokban megfigyelték Domány minden ruhadarabjait, sárga félcipőjét, himzett harisnyáját, a nagy szakértelemmel megkötött nyakkendőcsokrot. Ilyeneket nem viselnek ezen a vidéken. A szobrász párisi tanuló éveiről beszélt, a nyomoruságról, amelyen keresztülment, az általudt ebédekről. A kisebb lány, a lágy szívű Zsuzsi szinte sirni szeretett volna.

— A télen — gondolta — talán küldhetnék neki egyet-mást. Mert Budapest ugyan nem Páris, de majdnem Páris. Ki tudja, nem kelle neki sétálni néha, ebéd helyett.

A művész egyébként szerény és illedelmes volt és kissé elfogult. A mondandóvalókból csakhamar kifogyott és jobb híján kijelentette, hogy szeretne egy portrét mintázni Zsuzsirról... olyan érdekes feje van. Sablonosabb, megszokottabb kijelentés szobrásztól, vagy festőtől valóban nem várható. Zsuzsi azonban elpirult a boldogságtól és mikor Domány, a csakugyan kedves leányfej szépségének némi részletesezen után hozzátette, hogy itt nem lehet ám dolgozni, mert nincs agyag és különben is pihenni jött, akkor a kislány megint sirni szeretett volna.

A társalgás csakhamar teljesen megszakadt és Domány távozott. Faludy ekkor találta meg

a szentenciát, a melyet röviden, de annál megvetőbben süvített ki a pipája mellől:

— Vályogvető!

A lányok, a kik többnyire szó nélkül hallgatták az öreg ur kifakadásait és látszólagos engedelmesség mögött úgy cselekedtek, a hogyan nekik jólesett, most felháborodva tiltakoztak:

— De apám, ilyen tiszta, finom ember! Ez csak nem olyan, mint egy cigány.

— Épen azért. — erősítette az öreg. — Mint egy cigányprimás. Cifra nyomoruság...

A lányok nem is vitakoztak többet. Lefekvés után a szobájukban, késő éjjeli beszélgettek a nap eseményeiről. Sirtak is, mert a dolog komolyra fordult és el kellett dönteni, hogy melyikük számíthat végre is a nagyszerű emberre. A megállapodás, a melyet jóval éjjel után hoztak meg, az volt, hogy Zsuzsi. Bár ő fiatalabb, de talán épen azért jobban fog tet szeni és máris jobban szívére vette a dolgot — ez volt a Magda véleménye. Zsuzsi ugyan nagylelkűen felajánlotta, hogy bízzák a döntést a férfira. Magda azonban hősiesen visszautasította ezt a megoldást. A dolog tehát titokban el volt döntve, meg volt oldva, — csak épen a másik fél nem tudott róla. Domány boldogan élvezte a semmittevést, néha udvariasan köszönt a lányoknak és Magda ilyenkor kijelentette, hogy mélyen, szenvedélyesen nézett a Zsuzsi szemébe. Hogy nem jött hozzájuk, azt az öreg ur hideg és visszataszító magaviseletének tudták be. Domány aztán néhány nap

alatt megunta a falut és utrakészülődött. Elutazása előtt mégis észébe jutottak a Faludy-lányok és elment bucsuzni. Kissé vidámabb, élénkebb volt most, észrevette hogy a lányok nagyon szívesen látják és némi szemrehányást tett magának, a miért unalmas óráiban nem jutott az észébe a kedves, egyszerű hely. A végén, a bucsuzás közeledtére jobb téma híján újra szóba került a portré.

— Tudja mit — mondotta vidáman Zsuzsinak — majd ha Budapestre jön a télen, megcsinálom.

A lány szeme fölragyogott. Magda tapintatosan egyedül hagyta őket néhány percre és a kislány pirulva, lesütött szemmel mondotta:

— Majd megirom, mikor utazunk. — Nagyon jó lesz — hagyta rá a fiu — és végkép bucsuzd készült.

A lány zavartan, csendesen folytatta: — Aztán küldjön maga is néhány képeslapot... levelet nem szabad.

Domáynak észébe se jutott volna levelet küldeni. Egyébként a képeslevelezőlap se jutott az észébe. Sósukton várták, várták, és végre Zsuzsi leült, elővett egy szép, színes kártyát és igyekezett ráírni valami okosat, tréfásat, a mi nem árulja el az ő szíve nagy keserűségét. Erre csakugyan érkezett válasz, udvarias, kedves, mentegetőző. A semmit mondó kis lap Faludy bácsi kezébe került és az öreg ur, bár rég elfelejtette az ifjúkor bohóságait, annyit mégis megtudott ebből, hogy előbb a

oszt. adótsízt, Tizenkét II. oszt. adótsízt. Egy nyilvántartó. Egy igató. Négy adóhivatali gyakornok. Öt adóvégrehajtó. Kilenc napidijas végrehajtó. Kettő dobos. Egy hivatalszolga.

Ezen állásokat a következő fizetési osztályokba sorozzuk: Számvevő (adóhivatali főnök) IX. fiz. oszt. (4000 korona.) Iroda igazg. (adóhiv. főnök hely.) IX. fiz. oszt. (3700 korona.) I. oszt. adótsízt. X. fiz. oszt. (2990 korona.) II. oszt. adótsízt. XI. fiz. oszt. (2640 korona.) Nyilvántartó. X. fiz. oszt. (2920 korona.) Igató. X. fiz. oszt. (2920 korona.) 5 adóvégrehajtó XI. fiz. oszt. (1777 korona.)

A többi fizetési osztályba nem sorozható állásokra a következő illetményt állapítják meg: A gyakornok évi 1000 korona segélydíj és változatlanul évi 240 korona lakbért s ha előléptetésre tér nem nyílik, minden 2 évben újabb 100 korona segély mindaddig, míg az előléptetés be nem következik. A napidijas végrehajtók, valamint a hivatalszolgáknak a fizetési szabályzatban megállapított illetmény jár. A dobos 2 korona napidiját élvez. Az adóhivatali főnök évi 600 korona nyugdíjba is beszámító állandó városi pótlékban részesül. Az eddig megszerzett személyi jogok és javadalmak változatlanul fennállanak mindaddig, míg az illető jelenlegi állását betölti. A gyakornokok hivatali esküt kötelesek tenni és a figyelmi eljárás alá tartoznak.

A fizetési osztályba sorozott tisztviselők és gyakornokoktól, — a végrehajtókat kivéve — az érettségi, vagy ezzel egyenértékű tanintézet elvégzése, sőt a X. és ennél magasabb osztályokba sorozott állásoknál az államszámvevőtanai állami vizsga letétele is megkivántatik. Kivételt képez a gyakornoki állásoknál az, ha arra a fenti képesítéssel rendelkező egyén nem ajánlik, amikor legalább 4. középiskolai képesítéssel bíró egyének is alkalmazhatók, de adótsízi állásokra csak akkor léptethetők elő, ha a megfelelő képesítést megszerzték. A képesítést megszerzésére a város polgármestere 2 évi halasztást engedélyezhet. Az adóvégrehajtói állásoknál a középiskola 4. osztályának elvégzése megkivántatik.

A városi tanács nem foglalt állást ez ügyben, hanem kiadja a szervezési bizottságnak, hogy az tanulmányozza a kérdést és tegyen javaslatot.

Ferenc Ferdinánd és az olasz király találkozására. Velencéből jelentik: Egy itteni lap újból megerősíti azt a hírt, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös találkozni fog Velencében Viktor Emánuellel. A lap szerint Viktor Emánuel most Udinebe megy, szemlét tart a lovasság felett, megtekinti a védműveket és erődítményeket, aztán visszatér Velencébe, de még aznap Rómába utazik. Rómából másnap visszatér s akkor fog találkozni Ferenc Ferdinánddal.

lánya irt és a hang, amelyen a haszontalanok leveleznek, meglehetősen bizalmas.

A jelenet, amely ezután következett, hangos és a lányokra nézve megsemmisítő volt. Első ijedelmükben mindent bevallottak. Mindent és azonfelül is egyet-mást, azt ugyanis, hogy Zsuzsi meg a szobrász okvetlenül egymáséi lesznek, mert szerelmeseik egymásba. Soha, szó se volt erről máshol, mint a lányok színes fantáziájában. Az öreg ur azonban éktelen dühbe jött. A neve, a régi cimere, a kicsi birtoka — amely adósságmentes — minden eszébe jutott és átkozta a vályogvetőt, aki csak azért jött ide, hogy a lánya fejét elcsavarja.

A két lány napokig sirt a sötét jelenet után. Végre Faludy bácsinak, aki alapjában józan és értelmes ember volt, — miután kijelentette, hogy a vályogvető soha se lesz a veje, — eszébe jutott apróra megkérdezni, hogy mi is történt hát. A lányok kerteltek, nem vallották be, hogy a semminél is kevesebb, az öreg ur azonban kezdte megérteni, hogy Domány nem viselkedett egészen hivatásos lánycsábító, vagy házasságzedelgő módjára. A borzasztóan goromba levél helyett, amelyet felnáborodása első óráiban írni akart, most már csak szigorú és határozott hangú iratot tervezett. Azután elmúlt egy nap és az öreg ur kitalálta, hogy az irás nehéz dolog, az ilyen kényes ügyet jobb, ha személyesen intézi el egy lelkiismeretes apa. Két nap készülődés következett megint, végre elutazott. Az ósdi szállodájában, amelyet negyven esztendeje ismert, rendbe hozta magát az éjjeli utazás után, sétált egyet és ment megkeresni a vályog-

Motorcsónakon Bécsből Orsováig.

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 21.

Az osztrák motor-jacht klub által rendezett Bécs-orsovai propaganda ut tegnap kezdődött nagy érdeklődés mellett. A Dunacsatornából 18 hajó indult el Bécsből délután egy órakor, még pedig úgy, hogy a lassu hajók indultak előre, a gyorsabbak pedig időhátránnyal, úgy, hogy Pozsonyig valamennyi motorjacht ismét együtt lehetett.

Az indulás rendkívül nagy érdeklődés mellett folyt le. A Dunacsatorna két partját egészen eltelepte a közönség. Számos automobil is volt látható. Az egész part lobogódiszbe volt öltöztetve, mindenütt magyar és osztrák jelvények sokasága pompázott. A propaganda utban számos külföldi jacht vesz részt előkelő férfi és hölgy utasokkal. Porosz svájci és osztrák utasokból áll a társaság. Valamennyi hajón egy „pártatlan” sportbiztos volt, többnyire katonatiszt.

Amilyen imponáló volt az indulás, ép oly szépen folyt le az első etappe, melynek Pozsony volt a határa. Pozsonyban az ottani hajósegylet fogadta a vendégeket és öt órai teát adott, amelyen a város előkelőségei is megjelentek. A banketten Broly Tivadar polgármester a királyra, Vilmos császárra és a verseny résztvevőire ültette poharát. A banketről hódoló táviratot intéztek Ferenc József királyhoz és Vilmos német császárhoz.

A kikötésnél egy kis baleset történt, amelynek következtében az egyik jacht nem mehet tovább. A kikötőhely ugyanis igen szűk volt és az egyik jacht nekiszaladt egy másik jacht csavarjának, miáltal a csavar megsérült és az első jacht elülső része is megrongálódott. Az utóbbi jacht nem indulhatott tovább.

Ma reggel indultak a hajók a Budapestig tartó második etappere. A legelső hajó fél hét órakor indult, az utolsó 12 órakor. Az első jachtban Lantini dr., az utolsóban Pivny Béla az automobilklub titkára van. Az utolsó csónak érdekes alkotmány, mert négy nemzetközi díjat nyert és 60-60 kilométeres, tehát gyorsvonalú sebességgel halad. Az összes hajók a Margitsziget alsó részén a Pest felé néző oldalon kötnek ki. A

vetőt. Egy inasféle nyitott ajtót neki és mindjárt el akarta küldeni:

— A nagyságos ur még alszik.

Faludy bácsi megnézte az óráját és megcsóválta a fejét. Tizenegy óra elmúlt. Megerősödött abban az elhatározásában, hogy ez az ember nem hozzájuk való. Ha legalább dolgozna.

— Tizenkettőre pedig — szakította félbe gondolatait az inas — jön a méltóságos asszony, meg a lánya, akit mintáz.

— Megvárom, míg felkel — jelentette ki keményen Faludy bácsi — és ment beljebb.

Az óriási ablakos műterembe nyitott. Azt egyik oldalon puszta, műhelyszerű szoba, tele piszkos gipszdarabokkal, a tuisó sarokban azonban óriási kanapé, nehéz szőnyegekkel, selyemmel bevont karszékek, régi drapériák, fegyverek a falon, egy kis asztalon pedig egy dasznak ígérkező reggeli előkészületei.

Az öreg ur csaknem belésllyedt egy karszékekbe, úgy, hogy mozdulni se tudott. Néhány perc múlva megjelent a vályogvető. Sárga, földig érő reggeli köpeny volt rajta, olyan, a mi yet legfeljebb nagyon gazdag asszonyokon képzel el Faludy bácsi, finom, puhabőrű papucsfele a lábán. Az első pillanatban mintha nem ismerte volna meg a vendégét. Aztán barátságosan megrázta a kezét, konyakot, szivart hozatott, megkérdezte, mi újság Sós-kuton és várt. Faludy bácsi meg a természéről beszélt és nem tudta elhatározni magát arra, hogy a dologra térjen. A fu, így, közelebről, szőke hajával, nagy szürke szemével, csakugyan nem volt cigányos. A nyitva felejtett ajtón be lehe-

hajók vasárnap egész nap díjtalanul megtekinthetők lesznek. A résztvevők a vasárnapot Budapesten töltik a város megtekintése céljából. Budapest székesfőváros diszvacsorát ad a vendégek tiszteletére.

Budapestről hétfőn reggel hét órától indulnak a jachtok és motorcsónakok, melyek között vannak fülkékkel ellátott jachtok és sebes versenycsónakok is.

Vendéglő a kulturpalotában.

— Braun Gusztáv felebbezése a közgyűlés határozata ellen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

A szeptemberi közgyűlésen Arad város törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a kulturpalota nagyterme alatti helyiséget 24.000 korona költséggel vendéglőhelyiséggé alakítja át. Ez ellen a határozat ellen Braun Gusztáv az aradi vendéglős és kávé ipartársulat elnöke hosszabb felebbezést nyújt be hétfőn.

Módunkban volt ma látni a felebbezést, amely szerint a közgyűlés határozatának indító okát Lőrinczi János vendéglősnek a város tanácsához intézett beadványa képezte, mely szerint Lőrinczi a kulturpalota nagytermének és földszinti helyiségeinek bérletéért együttesen 14.000 korona bért ajánlott fel az esetre, ha a város közönsége a földszinti helyiségeket vendéglővé, sőtessé, pincévé stb. átalakíttatja és a vendéglőt a szükséges butorokkal (asztal, székek) ellátja.

A kulturpalota céljára 150000 koronát adott a kultuszminiszter, 150000 és 25000 koronát a muzeumok főfelügyelősege, 20000 koronát Arad megye közönsége, két alap felhasználásával 59816 és 15986 koronát maga Arad város és végül még 533322 koronát szavaztak meg a pótmunkák fedezésére.

Természetesen azó sem volt akkor — írja a felebbező — midőn az államtól, a muzeumok felügyelősegeitől a nagyszögű segélyt kieszközölték, midőn az adófillérekből egy fél milliót vettek el, hogy vendéglőt akarnak ebből létesíteni, hogy korcsmát akarnak ebből nyitni. Ha már eleve azal a tervvel lépett volna elő a város vezetősége, hogy egy nagyszabású korcsmát akar létesíteni

tett látni a hálószobába. Szőnyegek, takarók, selymek közül egy óriási rézagy keretei csillogtak elő. Valami bizonytalan érzés azt sugta Faludy bácsinak, hogy nem oda került, a hová indult. Végre, nagynehezen, a mesterségéről kezdte kikérdezni Dományt. Egy csomó nevet hallott, gróf... báró... udvari tanácsos — néhány igen ismerősen hangzott nevek közül — ezeknek a portréit készíti most.

— Aztán fizetnek is valamit? — kérdezte ravaszul Faludy bácsi.

— Hát bizony, többet is fizethetnének.

— No, mégis — mennyire jön évente?

— Különböző az. Tizezer — Tizenkétezer.

— Korona?

— Forint.

Faludy bácsinak torkán akadt a kitűnő konyak. Tízözer pengő egy évben. Nem sokszor kell egymás mellé tenni, háromszor se és megvan a sóskuti kis birtok, határostul, mindenestül. Egészen zavartnak érezte a fejét. Felállt Távozóban bizonytalanul mondotta:

— Hát majd a télen, ha feljövünk... majd elnézek a lányaimmal...

— Sajnos — mondotta Domány — a télen Párisba utazom. Onnan Berlinbe, talán Szentpétervárra. Sok megrendelést kaptam.

Faludy bácsi nem szólt többé. Itt nincs baj — állapította meg, mikor az utcán magához tért, — de nem tudott örülni neki. Még aznap elutazott és mikor a lányok reszketve, sirva fogadták, szótlanul ölelte őket át s maga is nagyon nehéznek érezte a szempilláit.

és ennek csak külső kereteit képeznék a muzeum, képtár stb., akkor bizonyára nem nyerte volna el a nagyszegű államegélyt és az egyéb hozzájárulásokat.

Mikor Arad város közönsége félmilliót áldoz, ezt nem ezért teszi, hogy vendéglőt nyisson ebből a pénzből a város, hanem hogy egy élénken jelentkező kulturális szükségletet elégítsen ki és hogy a városnak egy régi hiányát pótolja. Azért, hogy egy vendéglőt kapjon a város, nem volt szükséges azt a hatalmas palotát építeni, mert hiszen vendéglőkben nem volt hiány Aradon.

Különösen felhívja a felelősség a belügyminiszter figyelmét arra, hogy a kulturpalota közvetlen közelében iskolák vannak és már ezért sem engedélyezhető a kulturpalotában a korema nyitása.

A kulturpalotával szemben, pár lépésnyire a palota bejáratától van a kereskedelmi felsőiskola. Az iskola növendékei az órák közötti szünetek alkalmával az utcára szoktak ki jönni. A kulturpalota közelében van a polgári leányiskola, melynek növendékei a kulturpalota előtt mennek iskolába. Magában a kulturpalotában van a városi zenede, melyet még serdületlen koru, mindkét nembeli ifjuság látogat. Ennek nem is kell majd messze fáradni, ez magában a kulturpalotában fogja a korema találni.

Minden egyébtől eltekintve, pénzügyi szabályok is tiltják iskolák közelében az italmérést. A jelen esetben pedig nemcsak, hogy iskolák vannak a kulturpalota közelében, hanem magában a palotában is iskola van.

Mindezek tekintetbe vételével azt kéri a belügyminisztertől Braun Gusztáv, hogy kéri be a várostól a kulturpalota ügyének összes iratait, vizsgálja át azok alapján a felelősség állításainak valóságát és semmisítse meg a szeptemberben hozott közgyűlési határozatot, mely vendéglői helyiségeket készített a kulturpalotában. A felelősség másolatát elküldi Kell József dr. Braun Gusztáv jogi képviselője — a kultuszminiszternek és a muzeumok-könyvtárak főfelügyelőségének, amelynek anyagi segélyéből akarja a város a vendéglői asztalokat, székeket elkészíttetni.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Királyi kegyelem a pozsonyi rablógyilkosnak. Bécsből jelentik: A múlt évben Pozsonyban megfojtották és kirabolták Nemes Teréz trafikost és nővérét. A rablógyilkosokat, Stepetak Rudolf soffórt és Benes Ferenc pincért elfogták harmadik társukkal együtt. Stepetak felett a bécsi törvényszék ítélt halálra és kötélfaltali halálra ítélte a soffórt. A király most megkegyelmezett a rablógyilkosnak és életfogytiglani fegyházra változtatta a halálbüntetést. Amint ismeretes Stepetak társai felett a pozsonyi esküdtbíróóság ítélt halálra és a másik főbűnöst Benes is halálra ítélte. Benes kegyelmi kérvényéről még nem döntött a király.

§ Szegény férjura. Hogy a humor a törvényszéki tárgyalótermeket sem kerüli el, annak legoklatásabb bizonyítéka egy feljelentés, amelyet Zich József aradi járásbíróhoz ma adtak be. A feljelentés szövege a következő:

— Wurmser József esküvő után kilökött, ez a feleségem nevelő apja, én azt tudom, hogy csak akkor volna joga ehhez, ha a pénzem visszaadja, mert a kölség az enyém.

— Kovács István a utcán felpofozott, hogy mér, azt nem tudom, ez az ember pedig a feleségem mostoha, vagyis nevelő apjának a sógora, ez a két lakik Wurmser József és Kovács István, mindkető Virág-utca 5. sz. Arad. Helyben.

— Frank Katalin a feleségem válni akar, de nem fizetni, amit elvit és a kölség is az enyém volt, mind hozományt nem kértem, mert szegénylány. — Az én címem Frank Antal Választó-utca 26. szám. Belváros. Arad. Helyben. — 4 évnél több már, hogy így kineznek engem.

§ Kuruzslás. Az aradi járásbíróóság ma közegészség elleni kihágás miatt elítélte Bauer György eleki koresmárost és Zöllner Ádám gazdát. Bauer aloéval kevert gyomorceppeket árult, Zöllner pedig olyan amerikából importált hashajtó tablettákat, amelyek Magyarországról ki vannak tiltva. Mind a kettőt 50—50 korona pénzbüntetésre ítélték, az ítélet ellen azonban felebbezték.

Zichy János — békeközvetítő.

— A kultuszminiszter a királynál.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, szeptember 21.

Föltűnést keltő hír érkezik Bécsből. Zichy János gróf kultuszminiszter ma délután fél óráig tartó kihallgatáson volt a királynál. Politikai körökben ebből arra következtetnek, hogy Zichy mint békeközvetítő fog legközelebb szerepelni a kormány és az ellenzék között. Ha nem sikerülne a békét megteremteni, akkor a Lukács kormány lemondana, és — az ellenzéki jelentések szerint — Zichy Jánost bizná meg a felség a kormányalakítással. Érdekes jelentés lesz tehát, ha a szocialistákkal együtt harcoló Justh csoport Zichy Jánost vállaira emeli és a kormányelnöki székbe segíti.

Távirataink alább olvashatók:

Zichy János kihallgatása. Bécsből jelentik: Korán reggel fiakkal állt meg a Magyar Ház előtt, ahová tegnap este megérkezett Zichy János gróf közoktatásügyi miniszter. Zichy épen átöltözött, diszmagyart vett föl és háromnegyed tizkor fölhajtatott a Burgba, ahová délelőtt tiz órára volt kitűzve az új egri érsek, Szemesényi Lajos ünnepélyes eskütétele. Egy újságíró kérdésére Zichy János gróf a következő nyilatkozatot tette:

Utazásom semmi egyéb összefüggésben nincs, mint az egri érsek eskütételével, amely délelőtt tiz órakor lesz. Most odamegyek, hogy hivatalból képviseljem a magyar kormányt. A délutáni első vonattal elutazom Bécsből. Előbb falura megyek, onnan vasárnap este Budapestre.

Arra a politikások körében elterjedt hirre vonatkozóan, hogy Zichyt az eskütétel után külön kihallgatáson fogadja a király, Zichy János a következő kijelentést tette:

Egyelőre nem tudok a külön kihallgatásról semmit.

Zichy végül kijelentette, hogy vasárnap nem tér vissza Bécsbe, mert a delegáció ülésén nem vesz részt.

Az egri érsek eskütétele után a király külön kihallgatáson fogadta Zichy János grótot. Az audiencia félórát tartott és Bécsben rendkívüli jelentőséget tulajdonítanak neki.

Kétségtelen, hogy a kultuszminiszter audienciája a politikai helyzettel volt összefüggésben. A külügyminisztérium tájéka, ahol mindig első sorban tudják, mi fog történni a magyar politikában, egy ember van, akit a kibontakozás vezetésére alkalmasnak tartanak: Zichy János gróf. Az ő feltűnő tartózkodása, a viharos parlamenti eseményektől állandó passzivitása és az a körülmény, hogy Bécsbe a delegációba sem utazik fel, nyilvánvalóvá teszi, hogy ő a jövő embere. Így tartják ezt a külügyminisztériumban és a Burgban is.

A Lukács-kormány — mondja egy ellenzéki hírforrás — delegációs munkálatok befejezése után, elhagyja helyét és Zichy, vagy mint deszignált miniszterelnök, vagy mint homo regius fogja a kibontakozást vezetni.

A pénzügyminiszter beszámolója.

Teleszky János pénzügyminiszter ma délután Nagybecskerekre utazott és holnap beszámolóbeszédet mond. A minisztert elkíséri több munkapárti képviselő, ugyszintén Vértessy Sándor miniszteri tanácsos.

A magyar delegáció tagjai

ma délelőtt 11 órakor teljes számban előzetes értekezletet tartottak, amelyen Lukács László miniszterelnök is résztvett. Az értekezleten abban állapodtak meg, hogy a magyar delegáció alakulását szeptember 23-án, hétfőn délután 3 és fél órakor tartja Bécsben. Ebben az ülésben választják meg a delegáció elnökségét, jegyzőit és albizottságokat. Az értekezlet elnöké Láng Lajos bárót és alelnöké Zichy Ágost gróf főrendet jelölte, azután pedig az egyes albizottságokba jelölte a megválasztandó delegátusokat. A delegáció tagjai hétfőn reggel 7 óra 55 perckor utaznak Bécsbe.

Lukács nyilatkozata.

Egy újságíró beszélt Lukács miniszterelnökkel az ellene intézett ellenzéki támadásokról. A miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette:

Nem engedhetem meg magamnak, hogy Désy és Mezössy vádjaira hasonló hangnemben válaszoljak. Désy urral egyébként hamarosan tisztába jövünk. Nem lesz alkalmam több kirohanásra. Mezössy elővigyázatosabb. Általános frázisokkal dobálódik, egy konkrétum sincs az állításaiban. A magyar politikai életben ez a visszatartó harcmodor már bevett szokás. Bánffy Dezső báró felé is röpködtek annak idején a piszkos, mérgezett nyilak. Az én politikai és magán életem nyitott könyv. Az ilyfajta támadások hideg hagyomány. Különbben megtettem a lépéseket arra, hogy Désy vádjait bizonyíthassa. A magyar bírák tudni fogják megvédeni egy érintetlen becsületet. Ami a munkapárt ellen kitörő haragját illeti, a párt felelőse áll támadásainak. A munkapárt minden egyes tagja oly intakt és korrekt, hogy büntetlenül senki sem merészelheti tisztességünket érinteni.

Arra a kérdésre, hogy Bécsben hétfőn milyen események várhatók, Lukács így válaszolt:

Minden az ellenzék magatartásától függ. Ami taktikánk simulni fog az övékéhez. Flaskó bennünket semmiesetre sem érhet.

Désy újra beszél.

Désy Zoltán ma ismét nyilatkozik és pedig — mint mondja — azért, hogy az egyetemiak előtt tartott beszéde utáni nyomozó rendőrség számára megismételje állítását. Igen is azt mondotta — jelenti ki nyilatkozatában — hogy Lukács László állami pénzeket elidegenített; nagyobb összeget, négy milliót rendeltetésétől eltérő célra használt föl, ez pedig nem más, mint panamázás, lopás. Ezt a nyilatkozatát fenntartja, megismétli és örömmel várja az alkalmat, hogy bíróság előtt bizonyíthassa is.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal) — 357

Szerkesztőség (csak éjjel használható)

mellékállomás) — — — — — 151

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — — — — — 151

Nyomda — — — — — 151

Érdekes aradi család.

— A hosszú életűek —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

A minap halt meg Bécsben 98 éves korában özvegy Kánitzné, született Hirschl Eleonóra. Az elhunyt aradi származású volt: tagja a Hirschl-családnak, amelynek minden egyes tagja igen magas kort ért el. Érdekes, hogy Kánitznének egyik unokanővére a múlt hónapban hunyt el Aradon 92 éves korában s több rokon gyászolta, akik már szintén tul vannak a kilencven éven. Rokona volt az elhunytak például özvegy Duschek Ferencné, aki Polonyi Gézánnak, a volt igazságügyminiszter nejeének unokanővére s Kánitznének rokona Hirschl Zsigmond is, Aradnak jótékonyágáról közismert polgára, aki habár már kilencvenkettedik évében jár, még mindég nagy érdeklődéssel viseltetik minden jótékony mozgalom iránt s az elsők között szokott lenni jótékonycélu adományaival.

De magas kort értek el az elhunyt urnőnek szülei és nagyszülei is, akik igen élénk szerepet játszottak az aradi zsidó hitközség s általában a város történetében. Kánitznének (s Hirschl Zsigmondnak) nagyatyja Hirschl Jakab egyik leghesebb ellenfele volt Arad híres liberális főrabijának: Chorin Áronnak. Hirschl Jakab négy fia: Mózes, Márk, Lázár és Jakab valamennyien nagy szerepet játszottak. Hirschl Mózes a hitközség elnökének is megválasztotta. A választás azonban nem nagyon tettszett az akkori alispánnak, V-y-nek, aki mindjárt a választást követő napon magához hivatta Hirschl Mózeset és keményen rája támadt:

— Tegnap akaratom ellenére — mondotta — választották meg. Figyelmeztetem, hogy ha egy nap alatt le nem mond tisztjéről, huszonötöt veretek magára!

Hirschl Mózes azonban ellentállt a hatalmas alispánnak, tisztét nem tette le, hanem viselte továbbra is s nem egyszer szállt szembe némelykor személyes szabadságát, sőt életét is kockáztatva a város uraival. Ő volt az, aki a zsidó templom s reáliskola építését kezdeményezte s fel is építtette az alispán akarata ellenére is. Emlatt — miután az építést megkezdette még mielőtt a legfelsőbb engedélyt megkapta volna — az alispán és T. S. polgármester a városházára citáltatták s az ellene felhevített városatyák egész egyszerűen az első emeleti ablakon akarták kidobni az „engedetlen hitközségi elnököt.”

Fivére, Hirschl Jakab, Hirschl Zsigmond atyja volt az, aki mint lelkes műkedvelő a *Simonyi-utcában* álló régi színházat építtette. Az épület azután fiára, Zsigmondra maradt. A Hirschl család tulajdonában volt a régi Arad egy másik nevezetes épülete: az Arany Abc, amely az Asztalos Sándor-utcában még mindég áll.

A Hirschl családról irt megemlékezések kapcsán felvilágosítást adhatunk azoknak is, akik kíváncsian érdeklődnek, hogy a városháza órájának az egyik lapján álló „Gizella” felírás honnan származik. Valóságos mondák keletkeztek már arról, hogy minek, vagy kinek emlékét őrzi ez a felírás. A felírás története pedig a következő: Amikor a városházát építették, a tanács furcsa takarékoságból elhatározta, hogy az órának a vár felé eső oldalára nem tétet számlapot. Mintán akkoriban a városháza háta mögött már megszűnt a világ, vagy legalább is a város, — úgy okoskodtak, hogy arra-

felé nem is akadhat kíváncsi, aki tudni akarja, hány az óra?

Később, amikor a városháza háta mögött a Maros parton sétány fejlődött, a járókelőknek hiányzott szinte ez az óralap, addig, míg Hirschl Zsigmond fel nem ajánlotta, hogy ő a saját költségén megcsináltatja a negyedik óralapot. Ezt meg is tette, csupán azt kérte, hogy akkoriban elhunyt fogadott gyermekének Hirschl Gizellának emlékét megörzendő, az óralapra az ő nevét irathassa. Így került a városháza órájára a titokzatos „Gizella” felírás.

Megtalálták

két aradi vértanu csontjait.

— Eredményes ásatás a vársáncban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

A szomorú kudarcok után végre örvedetes eredményt is tud produkálni az aradi vértanuk hamvai után kutató bizottság. Az ásatások segélyével ugyanis röviddel ez-előtt rábukkantak két vértanura, akiket a vársáncok között lövették agyon az osztrák zsarnokság, amely tudvalevőleg halomszámra pusztította ki a magyar szabadságért küzdő tábornokokat. *Lázár Vilmos és Schweidel József csontjait sikerült felkutatni* és ha az időjárás engedi, néhány nap mulva egy bizottság ellenőrzése mellett ki is fogják emelni sok évtizedes sírjukból.

A vértanukat kutató nemes akciónak erről az új fordulatáról itt következik részletes tudósításunk:

Tudvalevő, hogy a tizenhárom aradi vértanu közül kilencet bitón végeztek ki, de az utókor még máig se tudja pontosan megállapítani, hogy a Maros tulsó partján lévő síkság melyik részén történt meg a gyászos aktus. A bitón kimúlt vértanuk hamvai után való kutatás épen ezért eredménytelen is maradt. Am azt kétségtelenül megállapították, hogy a többi négy tábornokon, akiket *agyonlőttek*, hol hajtották végre a halálos ítéletet. Pontos katonai feljegyzések alapján kétségtelené vált, hogy *Kiss Ernő, Dessewffy Arisztid, Lázár Vilmost, és Schweidel Józsefet* az aradi katonai vár északi részén lévő sáncok között, az ugynevezett *hatos kapunál lőtték föbe*.

Az ásatásokat vezető *Varjassy Árpád* tanfelügyelő engedélyt kért a hadügyminisztertől, hogy a vár területén kutathasson. Az agyonlőtt négy vértanu közül csak *Lázárét* és *Schweidelét* kellett keresni. Ugyanis *Kiss Ernő* és *Dessewffy Arisztid* holttestét a kivégzés utánt követő napokon a rokonság elszállította. *Kiss Ernő* a *torontálmegyei* Eleméren, *Dessewffy* pedig *Margonyán* nyugszik családi sírban. *Lázár* és *Schweidel* holtteste után még ez év május hónapban megkezdtek az ásatást a hatos kapu mellett. De néhány nap mulva fel kellett hagyni a munkával, mert a talajvíz a tavaszi áradások miatt már fél méter mélységben felfakadt. Múlt hónap tizenkilencedikén folytatták az ásást a jó száraz talajon. Mint most jó forrásból értesülünk, *már augusztus huszonegyedikén eredményt ért el* az ásatást ellenőrző *Máthé János* aradi muzeumőr. *Hegedüs Ede* alezredes, várparancsnok írásos felhatalmazása alapján hat munkással szabadon kutathattak az északi sáncok között és huszonegyedikén *Máthé* örömmel tapasztalta hatvan centiméter mélységben, hogy *ott sírnak kell lenni*. Ekkor megiltotta a munkásoknak, hogy ásóval dolgozzanak. Lapátokat hozatott

és óvatosan emelte le a sírok tetejéről a földet nehogy megsértse a csontokat.

Mintegy másfél méter mélységben egész tisztán állott előtte négy sír, amelyek közül kettőben csontváz volt, kettő pedig üresen állott.

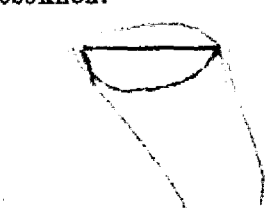
A sírok, amelyek tulajdonképpen egy nyolc méter hosszúságú árokban voltak, közvetlenül a sánc mellett sorakoztak. Az első csontdarab, amelyben a lapát megakadt, térdcsukló lehet. Azután lassankint kibontakozott a két csontváz. A holttestekről meglátszott, hogy csak úgy, minden rendszer nélkül dobták a sírba. Az egyik feje a másik lába mellett feküdt. Látszott, hogy a temetésükre semmi gondot se fordítottak. Tudvalevőleg katonaságnál térdelő helyzetben lövik agyon a haláraitéleteket. Az egyik holttestről megállapítható, hogy térdelő helyzetben került a földbe. Ugy látszik ilyen helyzetben merevedett meg a test és így lökte a hóhér a sírgödörbe.

A muzeumfelügyelő örömmel jelentette az eredményt *Varjassy Árpádnak*, aki nem engedte kivenni a csontvázakat. Hogy minden kétség eloszoljon, elrendelte az ásatások folytatását. Ha egyéb csontvázakat nem találnak a közelben, akkor kétségtelennek mondhatja, hogy a holttest *Lázáré* és *Schweidelé*. Az ásatást tehát tovább folytatták. Az aradi katonatisztek sűrűn fölkeresték a munkásokat és úgy ók, mint a nagygyakorlat idején Aradra jött idegen tiszték nagy érdeklődéssel figyelték a kutatást.

Szeptember első felében félbe hagyták az ásatást, egyrészt, mert az említett két holttesten kívül mást nem találtak, másrészt pedig a folytonos eső zavarta a munkát. *Varjassy Árpád* még augusztusban értesítette *Török Aurél* antropológust a leletről és kérte, hogy tudós férfiakból álló bizottsággal jöjjen le Aradra, mert ő — *Varjassy* — szakférfiak előtt szeretné kiemelteni a holttesteket. *Török* azonban időközben meghalt s ezért *Varjassy* valószínűleg egy aradi bizottság ellenőrzése mellett véteti ki a két csontvázat. Ez most nem történhetik meg, mert a nagy esők miatt a talajvíz ismét felfakadt és ellepte az ideiglenesen, vékony földréteggel bevont vértanu sírokat. Mihelyt a víz visszahúzódik, megtörténik a holttestek kiemelése.

Varjassy Árpád így nyilatkozott tudósítónk előtt a nagyfontosságú leletről:

— Most már minden kétséget kizáróan meg van állapítva, hogy a két csontváz *Lázár Vilmosé* és *Schweidel Józsefé*. Ezt már augusztus végén tudtuk, de nem akartuk kiemelni a csontvázakat s nem akartuk publikálni a hírt, mert megígértem *Török Aurélnak*, hogy nélküle nem teszek döntő lépést ez ügyben. De ő már meghalt, tehát nyugodtan elmondhatom az örvedetes hírt. Amíg azonban a víz nem apad el, addig nem tudjuk kiemelni a holttesteket. Hogy csakugyan a két vértanu holtteste van a sánc mellett, annak érdekes biztosítéka a következő tény: *Tudvalevően a négy vértanut térdelő helyzetben lőtték agyon, s miután megmerevedett a holttestük, dobták be a sírba*. Nos, mi legelőször a térdcsontokat találtuk meg, mert a sírban azok voltak legföül. A hátára fektetett s térdelő helyzetben eltemetett embernek tudvalevően a térde van legmagasabban. Ha kitudjuk emelni a holttesteket, akkor *Domány József* aradi szőlőbirtokos nemes ajánlata alapján az ő családjának sírboltjába tesszük, amíg megfelelő mauzoleumot tudunk teremteni a nemzeti hősöknek.



A bécsi kiruccanás.

— A magyar grófok és az osztrák szociálisták szövetsége. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, szeptember 21.

Az ellenzék és a kormány kemény mérkőzésének terepe a magyar parlamentből a bécsi Magyar Házba helyeződik a delegáció üléseinek kezdetével. A bankgassei palotába is bevonul a budapesti rendőrség, ott lesz az udvarias, kérlelő *Pavlik*, a mogarva *Gersich* és hatalmas rendőrcsapat, hogy sakkban tartsák az ellenzékot. Tegnap utasítást kapott *Boda Dezső* főkapitány, hogy száz alkalmas legényből álló csapatot állítson ki a bécsi utra. Lehetőleg olyan rendőröket kellett kiválogatni, akik németül beszélnek. A kapitányságokon felszólították a legénységet, hogy önként jelentkezzenek, akik vállalkoznak szolgálatot teljesíteni a Magyar Házban. *Jelentkező azonban alig volt, a tetszést a legtöbb rendőr azzal a kifogással utasította el, hogy nem tud németül.*

Végre ügyel-bajjal úgy állították össze a csapatot, hogy a kerületi kapitányok maguk jelölték ki az altszti vizsgát tett legények közül azokat, akiknek Bécsbe kell menniök. A százas csapat ma utra készülődik, utasításokat kap, hogyan kell eljárnia a bankgassei palotában, amelyben még nem akadt rendőrnök dolga. Holnap reggel indul Bécsbe a csapat, amelynek embereiből nagyon kevesen tudnak németül s ezért alig alkalmasok arra, hogy esetleg együttműködjenek a bécsi rendőrséggel.

Károlyi Mihály nem megy Bécsbe ?

Pénteken délután a nyugati pályaudvarról 5 óra 15 perckor induló gyorsvonattal Bécs felé utazott *Károlyi Mihály* gróf, az ellenzéki küzdelem legújabb vezére. Az inasa volt vele. *Károlyi Mihály* találkozott a vonaton *Lázár Pál* volt képviselővel és az ő társaságában utazott. Érsekújvárig együtt utazott egy hírlapíróval.

— Bécsbe megy a gróf ur? — kérdezte az újságíró.

— Nem, én Nyitrán keresztül Apponyba utazok, Apponyi Lajos gróf családjának látogatására.

— A delegációra fölmege Bécsbe?

— *Még nem tudom.* A legnagyobb meglepődéssel olvastam a mai budapesti és bécsi estilapokból, hogy én vezetem föl az ellenzékot Bécsbe.

— Igen, sőt a *Neue Freie Presse* esti kiadása azt is megírja, hogy az utazás költségeit *Méltóságod* fizeti.

— Igen, legyen szives mindezt lakonikusan megcáfolni, — válaszolt a gróf erélyesen. — Én e pillanatban egyáltalán nem tudom, mi lesz. Fölmege-e az ellenzék, vagy sem. Ha úgy látja jónak, hogy fölmenjen, akkor én is megyek! De ha az intéző-bizottság úgy határozna, hogy nem megyünk föl, akkor én sem megyek. Csak nem gondolja a kormány, hogy az elkövetett disznóságok után mi az orrára kötjük a taktikánkat. Ebből a kormány nem eszik.

Érsekújváron automobil várta a grófit, aki kiszállt a bécsi gyorsból és folytatta útját Nyitra felé.

A rejtélyes Pavlik.

Tegnap délután és este egy Budapesten, mint Bécsben Pavlikot kereste a zaklatott fantázia. Délben ment a jelentés Bécsbe, hogy Pavlik utban van az osztrák főváros felé és az a miszsiója, hogy terepszemlét tartson a bankgassei Magyar Házban. Ez a hír nem igaz. De érdekes, hogyan támadt és miként tartotta kíváncsiságban egész délután és este a császárvárost.

A reggel 7 óra 50 perckor Budapestről Bécsbe induló gyorsvonaton utazott két budapesti újságíró. Egy elsőosztályú fülkébe szálltak be, ahol *Polónyi Géza* is helyet foglalt. Egyszerre észrevették, hogy a pályaudvar közönsége izgatottan tolong egy egyenruhás ember körül, aki a budapesti államrendőrség jól ismert uniformisát viselte. A Perronon villámgyorsan híre terjedt:

— Utazik Pavlik! Megy föl Bécsbe!

Mikor a kalauz a jegyeket vizsgálta, a két újságíró megkérdezte tőle, tudja-e, hogy a vonaton utazik Pavlik?

— Nem tudok róla semmit — felelte a kalauz. Később azonban visszajött — ez keltett aztán gyanút — és megkérdezte *Polónyit*, hogy meddig utazik.

— Ugy-e csak Érsekújvárig méltóztatik? — kérdezte a kalauz.

Polónyinak feltűnt az egészen fölösleges érdeklődés és ravasz hunyorítással felelt:

— Mondja meg *Pavliknak*, hogy Bécsbe utazom, a delegációkba.

Most már mindenki pontosan tudni vélte, hogy *Pavlik* csakugyan a vonaton van és az egész utazóközönség nagy izgalommal tárgyalta a pikáns eseményt. Az egyik hírlapíró *Érsekújvárról* telegrafált Budapestre, innen fölrohant a hír Bécsbe és a *Neue Freie Presse* estilapjában már több mint egy oldalas tudósítás jelent meg *Pavlik* Bécsbe érkezéséről.

A legkülönösebb a dologban, hogy az állítólagos *Pavlik*, aki Budapesten feszes egyenruhában szállt be a bécsi gyorsba, Bécsben mint civil szállt ki. Tehát a vonaton átöltözött. Magas, elegáns férfi volt az illető, őszülő hajjal és elegáns szürke ruhát viselt. A pályaudvaron autóba ült, elrobogott és még jobban fölfokozta a fantáziák izgalma. Nagy futkosás, valóságos hajsza indult meg *Pavlik* után. Estére aztán kiderült, hogy *Pavlik* Budapesten van, nem utazott el Bécsbe, tehát meg sem érkezetett. Tény, hogy a Magyar Házban tegnap délután járt egy magyar rendőrtisztviselő polgári ruhában, de ez nem *Pavlik* volt.

Osztrák szociálisták a magyar ellenzék mellett.

A bécsi szociálista pártvezetőséghez közel álló helyről a következő információt adták:

— A bécsi szociálista pártvezetőséghez már sokan fordultak azzal a kérdéssel, hogy rendez-e tüntetést a Magyar Ház előtt és támogatja-e a Bécsbe felvonuló magyar ellenzékot. Ide fordultak többek közt olyanok is, a kiktől fel lehetne tételteni, hogy nem tisztán újságírói szempontból érdeklődnek a kérdés iránt. A pártvezetőség azonban nem adhatott senkinek sem felvilágosítást, első sorban azért nem, mert ha a terveiről valamit nyilvánosságra hozna, azt megtudná a bécsi rendőrség, a melynek így módjában volna jó előre intézkedni az esetleges tüntetések megakadályozására. A pártvezetőség azonban foglalkozik majd ezzel a kérdéssel, de csak akkor, hogyha látni fogja, hogy a magyar ellenzéknek határozott tervei vannak. Abba a szociáldemokrata párt semmi körülmények között sem megy bele, hogy egyedül a maga szakállára csináljon valamit akkor is, ha a magyar ellenzék viszont semmit sem tenne. Egyébként is az utcai tüntetéseket szokták ugyan előre rendezni, de nem szokták előre bejelenteni. Más kérdés volna, ha a szociálista munkásság előre bejelentett felvonulást, vagy engedélyezett népgyűlést tartana a magyar delegáció törvényességének, vagy más ilyen kérdésnek megvitatására. Az tény, hogy az osztrák delegációnak több szociáldemokrata tagja alkalmas formában az osztrák delegációban szóvá fogja tenni a magyar delegáció létrejöttének körülményeit és úgy értesülünk, hogy a cseh szociáldemokraták és más reichsrati pártok is tiltakozni fognak a delegáció összeállításának törvényessége ellen.

A szociáldemokrata munkásság vasárnap-amugy is több helyen népgyűlést tart és bizonyos, hogy ezeken a népgyűléseken szóba hozzák a magyarországi eseményeket is.

Éjjel jelentik: Az ellenzéki képviselők nagyban készülnek bécsi utjukra, de már egész biztosan megállapítható, hogy legjobb esetben 30–35 lesz az utraindulók száma. Még csütörtökön este ivet köröztek az ellenzékiek közt, akiknek aláírásukkal be kellett jelenteni, hogy szombaton délután hol tartózkodnak. Ma valamennyi képviselőhöz távirati értesítést küldtek, hogy abban az esetben, ha részt óhajt venni a bécsi kiránduláson, akkor vasárnap déli fél tizenkettőre legyenek pártjuk körhelyiségében, ahonnan közös ebédre gyűlnek össze és ebéd után fél háromkor Bécsbe utaznak. Néhány képviselő már ma megérkezett, de érkezését mindössze 25–30 jelentette idáig.

A bécsi pályaudvaron osztrák szociálisták várják az ellenzékieket, akik részéről *Batthyány* Tivadar gróf felel az üdvözlő beszédekre. A magyar ellenzék bécsi szereplése felől a bécsi szociáldemokrata pártszervezet hétfőn este tart értekezletet. A magyar szociálisták képviselőjén *Buchinger* Dezsőn kívül *Schuhmacher* és *Ellbogen* osztrák képviselők beszélnek az értekezleten, amelyen — hír szerint — a magyar ellenzék Bécsben tartózkodó tagjai is részt vesznek.

Az ellenzék mellett és a kormány ellen való tüntetésre meghívták a bécsi Magyar Egyletet is. Az egylet vezetősége azonban elismerésre méltó komoly és higgadt hangon visszautasította a meghívást, illetve kijelentette, hogy nem vesz részt a tüntetéseken, sőt tagjait nyomatékosan felkéri, hogy tartózkodjanak a politikai demonstrációktól, mert a bécsi magyar egylet alapszabályai értelmében nem politizál.

A magyar ellenzék tüntető tagjait különben alighanem meglepetés éri Bécsben. Nagyban készülnek arra, hogy a delegáció ülését a hallgatóság helyéről megzavarják, hogy *Károlyi Mihály* gróf, mint hallgató menydörögjön a karzatról. A meglepetés pedig az lesz, hogy az ellenzéki képviselők alighanem *be sem juthatnak a delegáció üléstermébe.* A hallgatóságnak fenntartott hely ugyanis kicsiny és odaszóló jegyeket a Magyar Ház vezetősége már kiosztotta olyan megbízható egyéneknek, akik nem zavargó szándékkal jönnek el a delegáció ülésére. A Bécsben élő magyar arisztokrata családok hölgytagjai, a magyar delegátusok hozzátartozói kapják, sőt már meg is kapták a rendelkezésre álló belépőjegyeket. Az ellenzékieket nyilván már a kapun figyelmeztető tábla fogadja, hogy a hallgatóság számára fenntartott hely megtelt, a számozott belépőjegyek elfogytak. Ilyenformán az utcán rekednek majd *Károlyiék* és a bécsi rendőrség gondoskodik arról, hogy az utcán európai módon viselkedjenek.

Ma délben Bécs különböző kerületeiben rüpcédulákat osztogattak, amelyek magyar és német nyelven felszólítják a lakosságot, hogy vegyenek részt azokon a tüntetéseken, melyeket Bécsben a delegáció tanácskozása alkalmával terveznek. A felhívás a bécsi lakossághoz és munkássághoz van intézve és többek közt ezt mondja: *A magyar képviselők Bécsbe érkezését fel kell használni arra, hogy a magyar ellenzék javára tüntessünk Tizza és Lukács darabontjai ellen.*

Magyar terület.

A „Zeit“ mai száma hosszasan foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy mennyiben exterritoriális hely a bécsi „Magyar Ház“, ahol a delegáció üléseni fog. Illetékes osztrák hatóságok és körök véleménye szerint kétségtelen, hogy a Magyar Házban a magyar kormány parancsol, tehát az épület a legteljesebb exterritoriális joggal bír. Osztrák hatóságoknak semmi beleszólásuk nincs és nem lehet abba, ami az épületben történik. Ez a kivételes jog, a magyar törvények érvénye azonban csak annak a kapunak a küszöbéig ér,

amely az utcára vezet. A járdán már Bécs városa tartja fenn a rendet, akár rendőrökkel, akár katonákkal. A cikk végül azt hangoztatja — beavatott helyen szerzett értesülése alapján — hogy ha a magyar kormány ellen tüntető ellenzék demonstrációja az utcára is kihatolna, abban az esetben opportunusabb lesz nem a bécsi rendőrséget, hanem a közös hadsereg kivezényelt csapatait felhasználni a rend helyreállítására.

Árverési hiénák Gromon Dezső hagyatéka körül.

— Egy kis botrány. —

Távirati tudósítás.

Budapest, szeptember 21.

A Váci utca ötvenkettős számú házában, abban az elegáns garzonlakásban, amelyben két hónappal ezelőtt fejezte be életét Gromon Dezső báró titkos tanácsos, volt honvédelmi államtitkár, ma délelőtt ismét egy kis elevenség uralkodott.

A hivatalos lap egyik legutóbbi számában az *Árverések* rovatában hirdették, hogy az elhunyt báró ingóságai szeptember 21-én kerülnek *önkéntes árverésre*. Ma volt az árverés napja, ma kellett volna annak a sok értékes, finom, művészi és izléses tárgynak, amelyet ez az érdekes ember lakásában fölhalmozott, amelyeket életében örömmel gyűjtögetett, idegen tulajdonba kerülnie, hogy az árverésen befolyó összegből az elhunyt államtitkár hitelezőit kielégíthessék.

Négy nagy szobában vannak felhalmozva az árverésre kerülő ingóságok, a báró hagyatéka. Butorok, amelyeknek jó része masszív, értékes darab, festmények, egy kis könyvtár, régi fegyverek gyűjteménye, egy igen értékes pipagyűjtemény, nippel, szőnyegek stb. Az árverésre sok kereskedőn, az elmaradhatatlan árverési hiénákon kívül megjelent Horváth Sándor miniszteri osztálytanácsos, Gromon báró régi intímusa és barátja, aki ugyszólván gondozója a hagyatékknak; továbbá a hitelezők képviselői, néhány újságíró és a néhai államtitkár néhány barátja. Ezeket még a végrehajtó érkezése előtt beengedték a lakásba, ahol csakhamar kis táborra verődtek össze a munkapárti képviselők: Pongrácz János gróf, Vojnits István báró, Hajós Kálmán, Tagányi Sándor, Csuzy Pál, az elhunyt ügyvédje: Pászty János dr. és mások. Ott bolyongott a szobákban Paula testvér is, a vörös-kereszt egyesület ápolónője, aki élete utolsó percéig hiven ápolta Gromont és most is csak a kegyelet érzése vezette az újból megnyitott lakásba.

A künnrekedt árverési hiénákból, érdeklődőkből 11 órakor már olyan sokadalom lepté el a házat, hogy attól lehetett tartani, leszakad a lépcsőház. Föl, egészen a negyedik emeletig roskadásig telve volt emberekkel. Egyszerre valaki elkiáltotta magát, hogy a lépcsők nem bírják el a terhet. A publikum bátortalanabb része természetesen menekülni akart, de nem lehetett, annyian voltak.

Fél tizenkettőkor kellett volna az árverésnek megkezdődni, azonban déli tizenkettőkor azzal jelent meg a végrehajtó és a nagyobb hitelezőket képviselő Pressler Jenő dr. ügyvéd, hogy az árverést elhalasztják és szeptember 26-án, csütörtökön tartják meg. A lakásban levő vendégek erre eltávoztak. A lépcsőkön és folyosókon szorongó tömeg azonban sehogysem akart abba belenyugodni, hogy elmarad az árverés, amelyet több mint egy órája vártak összepréselve.

— Panama! Gázság! Szélhámosok! — kiáltottak az árverés nélkül maradt hiénák.

Többen erőszakkal be akartak törni a lakásba és végül is rendőrt kellett hivatni, aki a zajongó, dörmögő embereket eltávolította.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az „Aradi vértanúk” festőjének sorsa.

— Thorma János negyvenezer koronát veszített a kép miatt. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

A napokban több budapesti lap megírta, hogy Thorma János nagybányai festőművész el akarja égetni az *Aradi vértanúk* című nagy festményét, mert senki se veszi meg tőle. Az államnak is följánlotta már, de a hazafias koalíciós kormány tulzott lojalitásból nem akarta megvenni.

Egy budapesti írónak Thorma most a következő figyelmet keltő levelet írta:

A kép kiállítva Budapesten kívül Aradon, Párisban és ez évben Nagybányán volt. Az államnak soha fel nem ajánlottam megvételre. Eszembe sem jutott eféle merészség. Viszont az is igaz, hogy soha sem az állam, sem más senki sem kérdezte tőlem, hogy eladó-e a kép, vagy csak saját passziómra, raktár számára festettem. Pedig elképzelheti, hogy ez a kép pénzbe is került, körülbelül tízezer forint kész kiadásom volt reá és két és fél esztendei munkám. Ha mint kalmár a kamatvesztéséget számítom, közel *huszezer forint veszteségem van, eddig ezen a képen*. Hát most kérem, itélje meg, hogy hozhat-e egy szegény piktor a hazafiságáért ekkora áldozatot csak pusztán szép szóért. És eltekintve mindentől, szabad-e a nemzetnek ezt kívánni egy művésztől? Ki lesz akkor az a féleszü, aki ilyen körülmények közt dolgozon, meg koplaljon is? Nem hiszem, hogy ez más országban megtörténhetett volna akkor, amidőn egyhangú elismeréssel fogadták egy képet. Egy balkánállam meg tudta volna fizetni a művész munkáját, tovább megyek, még egy magyarországi oláh, vagy szeró is, ha vértanuit festik meg, csak a magyar nem képes erre.

Ime, szószerint idézzük a művész leveléből e jellemző sorokat. Voltak tizenhat év óta tüntetően hazafiasan, sőt negyvennyolcasan érző kormányok, volt Kossuth kultusz, hazafias föllendülés, vannak negyvennyolcas mágnásaink, voltak képvisárlások, kicsinyben és nagyban is egészen a szédületes árákig az állam részéről (Goya, Grecco stb.) de a magyar művészeknek oda kell ajánlkozniuk képét a múzeumokba, ha pusztulástól megóvni akarja, vagy el kell egetatni legkiválóbb alkotását, ha azt akarja, hogy mindenkinek kinyiljék a szeme a magyar művészeti kultúra, a magyar mecenáskodás és egyéb üzletek irányában.

Ezek után most már mindenki megértheti a művész elkeseredését, világos mindenki előtt a művész szándéka és senkit se lepne meg, ha a művész csakugyan végre is hajta tettet. Nem örült ember cselekedete lenne az, csak egy nagytehetségű — magyar művésze.

* A téli szezon megnyitása. A jövő hét szombatján kezdődik meg a téli szezon s ekkor a *Leányvásár* kerül színre a régi szereposztásban. Vasárnap este egy egész csomó új tag mutatkozik be a *János vitéz* keretében; Kállay Jolán, Balázs Bálint, Hampel Ilona és Fászkerty Mariska lesznek a daljáték új szereplői.

* Az Aradi Filharmónia Egyesület választmányi ülése tegnap foglalkozott az 1912.—3. évad programjával. A műsort Zöllner Sándor karmester tervezete szerint csekély módosításokkal elfogadták, míg a szöveggel való megállapodásra a válaszművészek vezetőjét jelölték ki. Mihelyt a megállapodás létre jött, a részletes műsor is közzététetik. Mandl Vilmos dr. elnök jelentette aztán, hogy a minisztérium a folyó évre is megadta az államszegélyt, ami lehetővé teszi, hogy az egyesület a megdrágult viszonyok mel-

lett is fenntartsa eddigi olcsó helyárait úgy a bérletben, mint az egyenkénti forgalomban. A 4 hangversenyre a bérlők közül egyelőre a régiéket jegyezhetnek csak elő s csak október 15-e után bocsátják a fennmaradt helyeket az új bérlők rendelkezésére. A próbákat is október közepén kezdik meg. Újjonnan jelentkező műkedvelő és hivatásos zenészek számára már csak 2—2 hely van a hegedűnél, a violánál s a gordonkánál. Végül Wagner dr. titkár indítványára egyhangú lelkesedéssel ötven koronát szavazott meg a választmány az Aradi Újságírók Segítőegyesülete javára.

* Arad város lakbérleti szabályrendelete. Most jelent meg a könyvpiacra Rácz Sándor dr. aradi ügyvéd „Arad város lakbérleti szabályrendelete” című műve. A kis füzet valóban hézagpótló. A paragrafusok tömegében még a szakértő is csak nehezen ismerheti ki magát, annál kevésbé a közönség, amely azonban minduntalan kárát látja annak, ha törvényt, illetve a szabályrendeleteket nem ismeri. Rácz dr. a szabályrendelet minden egyes paragrafusát s a paragrafusnak minden pontját, szavát magyarázatokkal kíséri s így a könyv révén a nagyközönség is alaposan megismerheti a bonyolult lakbérleti szabályrendeletet. A minden tekintetben praktikus kis füzet egy koronáért a könyvkereskedésekben kapható.

* Az aradi színház új síhederszínésze, Hajduska László okt. 4-én az Ártatlan Zsuzsiban mutatkozik be az aradi közönségnek.

* Hadak utja. Október 5-én és 6-án a Hadak utja látványos színmű kerül színre; ebben az egész társulat fellép, ezenkívül pedig a régi szokáshoz híven a középiskolák növendékei tognak statisztálni. A színház igazgatósága ezúton is felkéri a statisztálni szándékozó diákokat, hogy szeptember 28 től kezdve jelentkezzenek a színházi irodában.

* Henschel fuvaros. Az a nagy szeretet és érdeklődés, amelylyel a közönség Aradon a kamarajátékokat fogadta, a színház igazgatóságában azt a szándékot érelette meg, hogy a kamarajátékokat állandósítja Aradon. Az első kamarajátékdarab szerdán és csütörtökön kerül színre, Hauptmann Gerhardt kiváló drámája, a *Henschel fuvaros*; az előadás érdekességét növeli az, hogy ez a darab a Leszkay-rezsim alatt került színre s a főszerepet akkor is Keszler játszotta.

* Artista tragédia vasárnap az Apolló-színházban. A közönség nagy elismeréssel és elragadtatással nyilatkozott a Halálugrás című artista-dramáról, amely, mint ismeretes az Apolló-színház műsorát dominálja. A darabnak különösen a nagyméretű, hatalmas cirkuszban lejátszódtatott jelenetek tetszettek a legjobban. Az ember szívébe vág a csinos Hanny tragédiája. A kivilágitott, alig belátható cirkusz belsője áll előttünk. A nézőtérén ezer és ezer ember tapsol Hanny-nak, a direktor feleségének, aki az estély legmerészebb mutatványára készül. Az emberek szívszorongva várják a halálugrást. Hanny felmegy a magashoz s erőset lendít magán. Ebben a pillanatban a kötél elszakad s ő lezuhan a mélységbe. Összetört tagokkal terül el a cirkusz porondján. A közönség hozzárohan, ő egy elegáns gavallérra, a szeretőjére néz s meghal. A bohóc, aki bosszúból elvágta a kötelet, bübábanosan roskad urnője holttestéhez. Szébbnél-szebb jelenetei vannak ennek a csodás artista-dramának, amelyet holnap, vasárnap minden előadáson bemutat az Apolló-színház pompás mellékképekkel együtt. Hétfőn új műsort vetít a színház. 177

* Vasárnap az Urániában változatlanul az a pazar műsor kerül előadásra, mely pénteken és szombaton eddig még nem tapasztalt szenzációs hatást keltett. A mezőhegyesi manőverekről készült mozgófénykép megnevezte az egész aradi helyőrség és a jelenvolt tisztok a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak a pompás sikerült mozgófényképről. Hasonló elemmentaris sikere van az Oroszlanok hajója című remekműnek. Ezt a képet volt alkalmunk már ismertetni és mint megjósoltuk, az be is következett. Valósággal törik magukat az emberek, hogy megnézhessék a kinematográfának ezt a csodáját és aki látta, nem tud betelni a nagyszerű kép magasztalásával. Sajnos vasárnapon tul egyik kép sem maradhat tovább műsoron, azért ismételtén ajánljuk, hogy akik eddig akadályozva voltak, használják fel az alkalmat és okvetlen nézzék meg ezt a csodálatos műsort. 175

Megszökött bárónő.

— A mezőhegyesi naggyakorlat utóregénye —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, szeptember 21.

Szinte a *hihetetlenségig* regényes az a történet, amely Szegedről kelt szárnyra. Blaschke főhadnagy repülőgépeénél is jobban szárnyal a képzelete annak, aki kitalálta. Ha az Élet fantáziájában született, akkor az Élet ismét megerősítette, hogy mégis csak ő a legnagyobb regényíró. Aki az alább következő históriát nyugodtan elolvassa, az igazat ad nekünk:

Az egyik szegedi zálogházban tegnap reggel érdekes nő jelent meg. Kocsin érkezett, amelynek fedele le volt hajtva és gyorsan ment át a hosszú termen egyenest a becsüs ablakához. Kinyitotta hirtelen a kis kézi táskáját és egy brilliáns colliert vett ki, amelyet átadott a becsüsnek és németül kérdezte tőle, hogy mennyi pénzt kaphatna rá. A becsüs elamult. A gyönyörű szív alakú nyakéken platina foglalatban szebbnél szebb, tiszta esiszólásu, mogyoró nagyságu brilliánsok csillogtak. A becsüs rögtön megállapította, hogy a kendőbe burkolt nő ékszere, legalább *harmincezer korona értéket képvisel.* Ez természetesen gyanút keltett benne, szónéklül átment tehát a raktár helyiségbe, honnan telefonon felhívta a rendőrséget és két detektívet kéretett a zálogházba. A becsüs aztán leült asztalához és írni kezdett. Ugy tett, mintha a zálogcédulát állítaná ki, közben többször felvette az asztaláról a nyakéket és nézegette. Tíz perc múlva megérkeztek a detektívek és felszólították a padon ülő asszonyt, hogy kövesse őket a rendőrségre. A nő elsápadt, franciául és németül tiltakozott a meggyanúsítás ellen, de végül is felült a kocsi s behajtatott a két titkos rendőrrel együtt az ügyeletes rendőrtisztviselőhöz.

A rendőrségen nagy titkolódzás között kihallgatták és tíz perc múlva bocsánatkérések között szabadon bocsájtották. A zálogház különös látogatója: *B. r. T. Milan Ritter* vezérkari százados neje, született *Schossberg (!) Adrienne bárónő* volt.

Egy újságíró felkereste a Royal szállodában levő lakásán Schossberg Adrienne bárónőt. A méltóságos asszonyt nagy munkában találta. Egy hatalmas bőröndbe rakosgatta egymásután féltő gondnal a drága seiyem ruhákat, a finom kosztümöket. A bárónő eleinte kitérő választ adott a kérdésekre.

— Először is arra válaszolok — mondta aztán — amit először kérdezett. Szeptember 9 én érkeztem Szegedre férjemmel (a teljes nevét nem árulom el) egy századossal, aki állandóan Laibachban állomásozik. Már régóta kíváncsi voltam Magyarországra és mikor megtudtuk, hogy az ideai hadgyakorlatokra az uramnak is el kell jönni, elhatároztuk, hogy Szegedig az utat együtt tesszük meg. Nyolcadikán indultunk el Laibachból és kilencedikén délelőtt a gyorsal érkezünk ide. A férjemnek nem kellett volna Szegeden kiszállni, de úgy beszélük meg, hogy én itt várom meg a hadgyakorlatok végét és ide jön értem az uram, akivel együtt utazok visszafelé.

— Férjem is kiszállt tehát, de csak néhány óráig tartózkodott Szegeden. Délben Mezőhegyesre utazott.

— Kis vártatva folytatta: Az uramat én nem szeretem. Nem is szerettem soha se. Apám, aki nagyon gazdag ember, hat évvel ezelőtt kényszerített hozzá, mert nagy katonai karrier előtt állott. Akkor már, mint főhadnagy a vezérkarban volt osztva és ő miatta ki kellett kosaraznom egy másik kőrömet, *Walderode (!)* Janis gróf hadnagyot, akibe szerelmes voltam. Hogy a hat év mint telt el, amellet az ember mellett, akit soha, egy pillanatig se szerettem, azt képzeli. A gróftól esküvőm óta soha viszont nem láttam. Ő Wienben szolgált a gyalogosoknál, mi pedig Laibachban laktunk. Nem mondom, hogy pokol volt férjem mellett az élet, de higgye meg, igazolja tettemet a kényszerített házasság...

— Alighogy az uram eltávozott Szegedről, másnap kivel találkoztam a foyerben: *Walderode* gróffal. Mindketten elsápadtunk egy pillanatra, a gróf hirtelen félrefordította a fejét és a kijárat felé tartott. Majd a lépcsőnél megállott, rám nézett, barátságosan szalutált, odajött hozzám és kezét csókoit. Csakhamar felujult közöttünk a régi

szerelmem. A grófnak másnap szintén a hadgyakorlatokra kellett utaznia. Előző éjjel tehát megbeszéltünk mindent és döntöttem sorsom felett. Elhatároztam, hogy hat évi szenvedés után elhagyom az uramat és követem azt, akit szeretek. A gróffal a legparányibb részleteket is megterveztem. Én még aznap elköltöztem a szállodából egy szegedi magánlakásba és levelet hagytam hátra a portásnál az uram címére. A levélben megírtam őszintén mindent. Megírtam, hogy nem szeretem és nem élek tovább együtt vele, hanem visszautazom Wienbe a szüleimhez és ha valami kedves emlék köti még hozzám, akkor többé ne kerüljön az utamba és engedjen boldogulni azzal, akit már leánykoromban szerettem.

A bárónő azután könyvek között panasolta el, hogy ifjúkori *ideálja többé nem mutatkozott.* Ő hiába várta a szegedi magánlakásán. Három napig ő ki se mozdult a lakásból, de amikor sejtette már, hogy férje hazautazott, elhagyta rejtékhelyét. Mivel pénze sem volt, kénytelenségből az ékszerét tette zálogba és így támadt alférje a rendőrséggel.

A bárónő még tegnap elutazott Szegedről.

Elfogták

a Weisz-cég betörőit.

(Letartóztatás egy aradi kávéházban. — Ezresek a kályhában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

Az aradi rendőrség ma letartóztatta két tettesét a *Weisz* Dávid aradi, Kossuth utcai kereskedő üzletében történt nagy lopásnak. Emlékezetes, hogy e hónap 4. és 5. közötti éjszakán *Weisz* Dávid üzletében betörők jártak. Ötödikén reggel az üzlettulajdonos észrevette, hogy a pénzeszekrényt valaki feltörte és *nyolcezer koronát elvitt belőle.* A bolt ablaka belülről nyitva volt, de annak semmi nyomát sem találták, mintha kívülről erőszakosan behatolt volna valaki az ablakon át.

Ebből aztán megállapította a rendőrség, hogy a tettes, vagy tettesek olyanok lehetnek, akik a viszonyokkal ismerősök.

A rendőrség első gyanúja *Leib* Mórra, az üzletben alkalmazott segédre terelődött, aki másfél hónap előtt lépett ki a cégtől. Alaptalanul meggyanúsították meg *Grünstein* Ármint, aki Aradon kereskedelmi utazó volt. A gyanu onnét keletkezett, hogy a két fiatalember hirtelen Bécsbe utazott. Az aradi rendőrség távirata alapján Bécsben le is tartóztatták őket. De ott igazolták, hogy e hónap 4 én gőzhajón utaztak Budapestről Bécsbe, tehát a betörés idején nem lehettek Aradon. Erre aztán szabadon engedték őket és tegnap megérkeztek Aradra. Ma a lapokban nyilatkozatot tettek közzé, hogy az aradi rendőrség őket alaptalanul vádolta meg.

A mai nap eseményei aztán azt igazolták, hogy a rendőrség csak részben tévedett. Ugyanis *Grünstein* csakugyan ártatlan, de hogy *Leib* is az volna, azt semmi pozitívum se igazolja. A rendőrség épen ezért ma este a Fehér Kereszt kávéházban letartóztatta az ifjú embert. Ma ugyanis fordulat történt a nyomozásban. A *Weisz*-cég alkalmazottai ugyanis a lakás egy üres szobájának rozszant vaskályhájában tartják a bolt helyiség kulcsait. A mikor ma reggel *Mózer* Jenő boltosinas benyult a vaskályhába, hogy a kulcsokat kivegye, finom papirdarabok akadtak a kezébe. Kihuzta a papirokat és csodálkozással látta, hogy *százaz, meg ezresbankók vannak a kezében.* Azonnal főnökéhez futott, aki konstátálta, hogy a *kályhában négyezeröttszáz korona papírpénz van.* Gyorsan elhívatta a detektíveket, akik a helyszínén megkezdtek a nyomozást. Megállapították, hogy a pénzt csak tegnap este tehették a kályhába, mert tegnap reggel még nem volt ott. Kétségtelennek látszott, hogy valamelyik inas tette oda. Az valószínűnek látszott, hogy nem *Mózer* rejtette el, mert különben nem ment volna jelenteni az ese-

tet a főnökének. A másik inast, a 14 éves *Regyes* Mihályt kezdtek tehát vallatni. Bevitték a rendőrségre, ahol érdekes dolgokat mondott a fiu.

(Beismerő vallomás.)

Regyes a rendőrségen bevallotta, hogy *Leib*-bal együtt, az ő felbujtására követte el a lopást *Leib* — mondotta a fiu — jó barátságban volt vele egész idő alatt, míg az üzletben együtt voltak. Minden különösebb ok nélkül ajándékokkal halmozta el: harisnyákat, nadrágot, futballt vett neki, később pedig egy használt biciklijét is neki ajándékozta.

— Eleinte nem tudtam, hogy miért ad nekem ajándékot *Leib* — vallotta *Regyes* — de aztán akkor, amikor már felmondásban volt, kezdett nekem célozgatni, hogy *jó volna a főnök irtól pénzt elvenni.* Azt mondotta, hogy akkor üzletet nyitna és engem is odavenne. Elmondotta, hogy a kasszakulcsot könnyen meg lehet kapni, mert *Weisz* ur benne szokta felejtetni a kasszában, vagy pedig a nyitva levő kézi pénztárba teszi. Ő aztán az apjától is kérte pénzt, hogy ne gyanakodjanak rá, amikor üzletet nyit.

Leib másfél hónappal ezelőtt kilépett az üzletből, de azontul is gyakran eljárt *Regyes*hez. Lassanként *kitanította a fiut*, hogyan kövessék el a lopást. Elmagyarázta, hogy neki csak az lesz a feladata, hogy egy este bejuttassa a pincébe. A pincéből ugyanis egy csapóajtó nyílt fel az üzletbe. Később azután *Leib* ugy tanította ki a fiut, hogy ő az alibi igazolása végett el fog utazni, de két nap múlva visszajön s akkor követik el majd a lopást.

Szeptember másodikán, hétfőn *Leib* tényleg be is ment *Weisz* Dávid üzletébe s ott elbucuszott mindenkitől azzal, hogy este Budapestre utazik, ahol állást kapott. *Regyes* tudta már, hogy ez annyit jelent, hogy a lopást két nap múlva megkísérlik.

Leib egy nappal előbb már elköltözött *Vécsy*-utcai lakásából s *Grünstein*hez ment aludni. *Grünstein* ugyanis már régebben el akart utazni Budapestre és Bécsbe, de *Leib* kérte, hogy maradjon pár napig még s akkor majd ő is vele fog menni.

Leib és *Grünstein* hétfőn este tényleg el is utaztak. Ezt *Weisz* Dávid üzletében egyik segéd, *Veszprémy* János újságoitja, aki kikísérte őket az állomáshoz. *Regyes* így biztos volt a dolgában és tudta, hogy valamelyik nap *Leib*nek jelentkeznie kell.

— Szerdán estefelé — vallotta *Regyes* — többször kinéztem az utcára és az udvarba és lestem *Leib*ot. Ugy hat óra felé tényleg észrevettem, hogy az udvarban meglapuiwa vár. Ő is meglátott engem és intett nekem, hogy hozzam a pincekulcsot. Épen kapóra jött, hogy a boltból leküldtek a pincébe, hogy meszet hozzak fel. *Leib* utánam osont s besurrant a pince különálló, hátulsó részébe, amelynek deszkajátját lereteszelte. A pincébe *Leib* még megfenyegette *Regyes*t, hogyha elárulja, akkor *agyonlővi akárhol találja.* A fiu ugylátszik megijedt s már szerette volna meggyanúsítani a tervet. Ezért felment az üzletbe s ott ijedten mesélte el, hogy a pincében valakinek, aki ott elbujt, a kezére hágott. *Veszprémy* segéd tényleg le is ment a pincébe, hogy utánanézzon a dolognak, de a pincének csak az első részét vizsgálta át s ott természetesen nem talált senkit.

— Zárás után — mondotta *Regyes* — én meg *Mozer* bementünk a szobánkba. *Mozer* leteküdt, én pedig biciklit kezdtem tisztogatni, de amikor láttam, hogy *Mozer* már alszik, akkor az udvar felől egy ablakon keresztül bemaszam a kézraktárba, ahonnan egy nyitva levő ajtón át bementem az üzletbe. Ez ugy kilenc óra felé lehetett. *Leib* már ott volt s a *nyitott kasszából szedett elő pénzt.* Egy csomót zsebre vágott, a többit pedig ideadta nekem, hogy dugjam el. Azt mondta, hogy egy pár nap után érte jön. Ezzel kimászott az üzletnek az utcára nyíló ablakán és még aznap este elutazott Budapestre. Én a pénzt az udvarban egy *köszérakás alá dugtam.* Tegnap aztán, amikor a nagyságával kimentem a piacra, láttam *Leib*ot. Ő intett nekem, hogy a pénzért jött. Én aztán, amikor hazamentem, kiszedtem a pénzt a köszén alól és a kályhába dugtam. Ott akadt aztán rá *Mozer*, aki a kulcsot kereste.

Regyes vallomásából kétségtelenül kitűnt, hogy ő és *Leib* követték el a lopást. De voltak a vallomásra ellentmondások is. Így például a vallomás szerint kilenc órakor hatoltak be az üzlet-

be, ahol a nyitva levő kézipéztárból Leib elővette a kasszakulcsot s azzal felnyitotta a vaspéztárt. De Leib Regyes vallomása szerint még aznap este elutazott Budapestre. Miután pedig a budapesti vonat este fél tíz órakor indul, alig képzelhető, hogy Leib, aki csak kilenckor látott hozzá a kassa kinyitásához, fél tízkor már kint lehetett volna a vonatinál. Ellentmond a fű vallomásának az is, hogy Leib alibit tudott bizonyítani: igazolta, hogy másodikától kezdve nem volt Aradon, hanem Budapesten és Bécsben, ahonnan csak tegnap reggel érkezett vissza.

(Grünstein vallomása.)

Grünsteint is beidézte este a rendőrség s kihallgatta. Elmondta, hogy Leibbat egy év előtt ismerkedett meg, amikor Lieb arra kérte őt, hogy juttassa álláshoz. Augusztus végén említette neki, hogy Bécsbe fog utazni, erre Lieb azt mondta, hogy ő is vele megy, de halassa el az utazást szeptember elejére.

— Miután Leib — mondotta Grünstein — állás nélkül volt, azt kérdeztem, hogy mi tartja vissza Aradon, miért nem akar rögtön jönni. Erre ő azt felelte, hogy az uszóversenyt akarja megvárni. Ezen a kifogáson csak nevettem, de miután időközben dolgom akadt, megmodtam neki, hogy másodikáig halasztom az utazásomat, de tovább egy napig sem. Elsején figyelmeztettem Leibot, hogy ha utazni akar, akkor másnap este fél nyolckor pontosan legyen nálam, hogy együtt vacsorázzunk, s aztán kimenjünk a vonathoz. Erre ő azt mondta, hogy félnyolcra neki lehetetlen hozzám jönni, hanem eljön majd pontban kilenckor.

Grünstein vallomásának ebből a részéből a rendőrség arra következtet, hogy Leib nem negyedik és ötödik között, hanem már másodikán éjszaka követte el a lopást, amelyet aztán csak később vettek észre.

A vallomásokból különben az is kétségtelenül kiderült, hogy Grünsteinnak abszolúte semmi része sincs a bűntényben.

(A felbujtó a rendőrségen.)

A fű vallomása alapján a detektívek azonnal Leib keresésére indultak. Délután nem akadtak rá, hanem este 8 óra tájban a Fehér Kereszt kávéházban megtalálták. Nagyobb társaságban volt; kínos feltűnést keltett a detektív megjelenése.

— Jöjjön ki kérem a folyosóra — mondta a detektív.

— Hagyjon békében — kiáltott Leib — én már tisztáztam magamat Bécsben.

De a detektív nem sokat törődött a hetykélkedéssel, hanem a kávéházi vendégek élénk érdeklődése mellett elvitte. A főkapitányságon Szeptkovszky rendőrhadnagy és Szilágyi László dr. fogalmazó vallatták az ifjút, akit megmozdítottak, de csak 20 koronát találtak nála. Leib egészen éjjel 2 óráig tagadott és hazugnak nevezte Regyest, aki szemébe mondta, hogy ő bujtotta föl a lopásra. Éjjel 2 óra fele azonban elszólta magát.

— Egyszer, a nyáron 300 koronát kaptam Regyestől, mondta Leib. — A kérdésekre azt felelte, hogy ő jó helyről szerezte a pénzt.

Azután azt is bevallotta, hogy e hónap 4-én, amikor elutazott 100 koronát kapott Regyestől.

E vallomás valószínűvé teszi, hogy Lieb csak ugyan együtt „dolgozott” az inással. Egyébként a segédet hajnali 3 órakor, amikor e cikket írjuk, megvallatja a rendőrség és reggelre talán teljesen beismerő vallomásra is bírjak.

MULATSÁGOK.

(=) Az Aradi Kisiparosok Egyesülete ma este tartotta meg a Központi Szállóban táncmulatságát, amelyet kabaré előzött meg. A kabaré minden egyes száma élénk tetszéssel találkozott, a szereplők mindegyikének bőven kijutott a tapsból és elismerésből. Kabaré után tánc következett. A jól sikerült mulatság hajnalig eltartott.

VÁROS ÉS MEGYE.

Az „olcsó” vállalkozó.

— A Thököly Imre-utca csatornázása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, szeptember 21.

A Thököly Imre-utca csatornázási munkálataira négy ajánlat érkezett be. Ezek között a legolcsóbb Nagy Adolf vállalkozóé, aki a 8775 koronára kikiáltási árral szemben 7200 koronáért hajlandó a munkálatokat elvállalni. Miután ez az ajánlat lényegesen — 18 perccel — olcsóbb a kikiáltási árnál, a gazdasági szék felvilágosítást kért az ajánlattevő cégtől, hogy miért szállíthatja ilyen olcsón a munkát. Nagy Adolf válaszában kifejtette, hogy habár elszámolta magát, mert a megkívánt 5 köbméternyi öblítő helyet lényegesen kisebbet vett fel, ajánlatát fenntartja egyrészt azért, mert az agyagcsöveket egy budapesti gyárostól igen olcsón szerezheti be, másrészt pedig azért, mert reméli, hogy az utca háztulajdonosai megbízzák őt a csatornának a házakba való bevezetésével s így a magánmunkálatok rekompenzálják őt a munka olcsó elvállalásáért.

A gazdasági szék ennek a felülvizsgálatnak eredményével nem volt megelégedve s különben is nem talált garanciát arra, hogy a vállalkozó, aki ezuttal először végezne utcacsatornázást, szerződési kötelezettségeinek eleget tud-e majd tenni. Ez okból a gazdasági szék azt indítványozta a tanácsnak, hogy a munkálatokkal a legközelebbi drágább ajánlattevőt, *Pepoli és Éberlein* céget bízzák meg. A tanács nem tette magáévá a gazdasági szék javaslatát s elvi okokból a legolcsóbb ajánlattevőt, Nagy Adolfot bízza meg a munkálatokkal.

Megsemmisített árlejtés. Az aradvárosi gazdasági szék bejelentette a tanácsnak, hogy a polgári leányiskola belső berendezésének szállítására hirdetett árlejtés eredményeképp két ajánlat érkezett be és pedig a Butorszövetkezettől és a Czeiler és Szathmáry cégtől. Az olcsóbb ajánlattevő 6728 koronával a Czeiler és Szathmáry cég, azonban ennek ajánlata is körülbelül 400 koronával drágább a kikiáltási árnál. A gazdasági szék azt indítványozza, hogy az olcsóbb ajánlattevőt bízzák meg a munkákkal, azonban miután a mérnöki hivatal nem készítette el előre a munkálatok műszaki feltételeit, a tanács megsemmisítette az eljárást s utasította a mérnöki hivatalt, hogy a műszaki feltételeket készítse el. Ha a feltételek elkészülnek, a gazdasági szék új árlejtést hirdet.

A nem modern lakás. A gazdasági szék már két ízben hirdetett árverést a színház-épület második emeletén levő ötszobás lakásra, amelyet ezelőtt *Wolf-nővérek* laktak, bérli azonban egy se jelentkezett. A gazdasági szék véleménye szerint ennek az az oka, hogy második emeleten ma már nehéz egy cseppet se modern, fürdőszoba nélküli öt szobás lakást kiadni s ezért azt indítványozta, hogy a lakást osszák két részre: egy három szobás lakásra konyhával és mellékhelyiségekkel és egy kétszobás garzonlakásra. A tanács úgy határozott, hogy a ház kapujában és a helyi lapokban hirdetni fogja a lakást, ha pedig még így sem lenet bérbeadni, akkor a muzeum helyiségének átalakításával kapcsolatban modernizálni fogja a lakást. Érdekes különben, hogy az előbbi bérlő a lakásban egy közfalat lebontatott s ilyenformán csak négy szobás lakást adott át. A tanács kimondotta, hogy a város csak öt szobás lakást vesz át s kötelezi a bérlőt, hogy a közfalat újra állíttassa fel.

A Marospart védelme. Zsigmondháza község átírt a városhoz, hogy a Ferenc József hid balhídfőjénél partvédműveket létesítsen. A hidműszaki bizottság konstataulta is, hogy a balparti hídfőnél a partnak egy nem burkolt szakasza állandó mosásnak van kitéve s azt a város tartozik burkolni, illetve a védművet az állami partművel összeköttetésbe hozni köteles. Ennek költségei az előirányzat szerint 3744 koronát ten-

nének ki, ez a költség azonban bőven megtérül azzal, hogy földmunkákon 11.000 koronát takarítana meg a város. A tanács elhatározta, hogy a munkálatokra árlejtést tűz ki.

Az aradi kihágási bíróság jogai. A kihágási bíráskodás terén eddig az volt a gyakorlat Aradon, hogy akik a gáji kapitányság területén követtek el kihágást, azok felett az ottani rendőrkapitány ítélkezett. Sarlot Domokos rendőrfőkapitány ma arra figyelmeztette a várost, hogy ez szabályellenes s ha a miniszter tudomást szerez erről, akkor ezt a gyakorlatot be fogja szüntetni. A tanács úgy vélte, hogy az eljárást egyszerűsíti az, ha a feleknek nem kell háromszor-négyszer Gájból Aradra bejönniök s ezért az eddigi eljárás további fenttartása mellett van. Ezért elhatározta a tanács, hogy kérdést intéz a minisztériumhoz, hogy a kihágási bíráskodást a jövőben is megoszthatja-e hasonló módon.

Az osztrák grófnő automobil kalandja.

— Letépett osztrák és magyar zászló. —

Távirati tudósítás.

Páris, szeptember 21.

Aradon az utóbbi hetekben egymásután többször is előfordult, hogy idegen nemzetek zászlóival földiszított automobilok utasainak kellemetlenségük támadt. Itt ugyan elég simán oldódott meg a kérdés, mert a rendőrség fölszólítására az autós utasai eltávolították a román, vagy osztrák színtű lobogókat.

Az alábbi tudósítás azonban azt mutatja, hogy a művelt francia nép nem olyan türelmes a zászlóafféreknel, mint a magyar. Egy osztrák grófnőt ugyanis inzultált a nép, mert nem akarta eltávolítani gépkocsijáról a németnek hitt magyar zászlót.

A távirat így mondja el a különös esetet:

Colloredo-Mansfeld osztrák grófnőnek, aki Párisban lakik, tegnap kellemetlen kalandja volt. Automobilon ment Nancyba s a város szélén a vásáros nép szekerei között megakadt a gépkocsi. A grófnő automobiljára egy kis osztrák és német zászlócska volt kitűzve, ami szemet szurt a népnek, összeverődött a sokaság és lármásan követelte, hogy vegyék le az osztrák és a német színeket. Olyan fenyegetően viselkedett a tömeg, hogy a grófnő sietve kiszállott az automobilból. Ekkor odalépett egy nancy-i városi rendőr s hivatalosan felszólította a hölgyet, akit nem ismert, hogy vésesse le a két zászlót, mert különben nem felel semmiért és megeshetik, hogy a fölháborodott közönség összerombolja az automobilt.

Mig a grófnő a rendőrrel vitázott s azt magyarázta neki, hogy ő saját jószántjából évenként 3000 frankot ad a francia rendőrök nyugdíjára, hogy ő osztrák grófnő és a konzultól fog elégteltet kérni, a feldühödött vásáros emberek letépték a két kis zászlót, nagy diadallal taposták a sárba s aztán bántatlanul tovább engedték az automobilt. Colloredo-Mansfeld grófnő panaszt emelt az osztrák-magyar konzulátuson.

Párisban nagy feltűnést keltett Colloredo grófnő afférje. Nancyból az osztrák-magyar követséghez fordultak felvilágosításért a rendőrség emberei a zászlók jelentőségét illetőleg és ekkor kiderült, hogy a sárbatiport lobogók egyike osztrák, a másik pedig nem német, hanem magyar nemzetiségű zászlócska volt, amelyet csak tévesen, hozzá nem értésből tartottak eleinte német zászlónak.

Colloredo grófnő táviratban tett panaszt a nancy-i rendőrség ellen, amely a zászlócskával vesződve egyáltalán nem törődött azzal, hogy a zászlócskák inzultálják a grófnőt.

HIREK.

Manuel exkirályt előállították.

— A becsületrend gyanus lovagja. —

Távirati tudósítás.

Páris, szeptember 21.

A francia külügyminisztériumhoz közel álló körökben a volt portugál király különös kalandjáról beszélnek most igen sokat. Néhány nap előtt egy párisi közrendőr, aki a Champs Elyséen állt őrszemen, egy elegáns ifju gavallért vett élesen szemügyre. A melancholikus arcu fiatalember unottan, blazirtan sétált a téren. Feltűnővé az tette, hogy gomblyukában a becsületrend piros rozettája ékeskedett, ami igazán nem mindennapi dolog a blazirt ifjuhoz hasonlókoru rózsásképi tacsoknál. A rendőr gyanusnak is találta ezt a rendjel-diszt és úgy irányozta útját, hogy szembe kerüljön a becsületrendes ifjuval. Amikor szemtől-szembe került vele, a rendőr megszólította:

— Hohó monsieur! — Önnek becsületrendje van? Alig hinném, hogy ilyen fiatalon a becsületrend tisztje lehet valaki!

— Nos, én nem is vagyok tisztje a becsületrendnek — felelt nyugodtan a csinos fiatalember.

— Nem-e? — gúnyolódott a rendőr — Talán bizony parancsnok ifju uraágod a legion d'honneur-ben?

A fiatalember jóízűen nevetett és vidám hangon válaszolt:

— Ó még a parancsnoknál is sokkal több!

A rend francia őre nem érte be ezzel a jókedvű felelettel, hanem abban állapodott meg, hogy a nyilván szélhámoskodó ifju becsületrendest beviszi a legközelebbi rendőrhivatalba. A előállítás simán ment, mert a fiatalember jókedvűen lépkedett egyenruhás kísérelője előtt, sőt olyan nagyokat kacagott, amilyen vidámság csak egy huszéves ifjutól kitelik. Végül már a rendőr is együtt nevetett a fogollyal.

A fiatalember még a kerületi rendőrbiztos előtt is harsányan nevetett, de a rendőr jókedve itt már teljesen elpárolgott, amikor meghallotta a „szélhámos“ bemutatkozását:

— Manuel vagyok, a volt portugál király, a becsületrend nagykeresztjének tulajdonosa!

A külügyminisztériumnak jutott szután az a feladat, hogy bocsánatot kérjen az exkirálytól a rendőr tulbuzgalmáért.

Elfogott vasuti rablók.

— Az ellopott Wertheim-szekrény. —

Távirati tudósítás.

Karánsebes, szeptember 21.

Vakmerő rablóbandát tartóztattak le ma Karánsebesen. A rablók három hónappal ezelőtt a karánsebesi állomáson törtek be s onnan egy pénzszekrényt raboltak el tekintélyes tartalommal. Hónapokon keresztül hasztalan kutattak a csendőrség, míg végre most nyomra akadtak s tartóztatták a rablóbandát, amelynek vezére egy államvasuti alkalmazott volt.

Ez év július havában történt, hogy ismeretlen tettesek éjjel behatoltak a karánsebesi állomás teherpénztárába s onnan a nehéz Wertheim-szekrényt elvitték. A szekrényt, amelyben 36.000 korona volt, másnap felszakítva megtalálták a szántóföldeken. A nyomozást azonnal megindították, de a csendőrségnek mindössze annyi adat állott rendelkezésére, hogy a betörést csak a helyi viszonyokkal ismerős emberek követhették el.

A nagy eréllyel folytatott nyomozás ma végre meghozta az eredményt; a karánsebesi csendőrség kinyomozta a betörés tetteseit Katona éjjeli őr, Trika Mihály, Bujdos Vaszi, Czimbaka Nikolaj és Sztriko Arzen körpai (Krassószörény-megye) lakosok személyében. A tetteseket ma már le is tartóztatták, egyedül Trika Mihálynak sikerült

megszöknie, azonban a csendőrség üldözi és már nyomában van.

A tartóztatott betörők hevalították bünyüket s elmondották azt is, hogy a betörésre Fráter Ferenc volt karánsebesi állomási előjáró csábitotta őket. Frátert, mint felbujtót és értelmi szerzőt ma délelőtt 10 órakor a karánsebesi állomáson tartóztatták a csendőrök. Tartóztatták végül Dragulina Péter karánsebesi fuvarost is, aki kocsiján az állomásról annak idején elszállította a Wertheim szekrényt a község határába, ahol a betörők feltörték a páncélszekrény ajtaját.

— Időjárás. Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése: Jólát: Lényegtelen hőváltozás és sok helyütt, főleg délen eső várható. — Sürgöny-prognózis: Hűvös, sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet: 11-8 Celsius fok.

— Az aradi vértanuk gyászünnepe. Az október hatodikai aradi gyászünnepen, mint az előző években, úgy ezuttal is képviselteti magát a képviselőház. Az elnökség még nem állapította meg, hogy Beöthy, vagy Jankovich alelnök vezeti-e a képviselőház koszorúját hozó küldöttséget Aradra.

— Tisza István a nagyváradi lóversenyen. Megirtuk már, hogy tegnap Tisza István gróf Gesztre érkezett. Ma délelőtt bement Nagyváradra, ahol Bölöny Józsefnek a vendége és az ő hajlékában holnap estig szándékozik időzni. Tisza ma délután végignézte a nagyváradi lóversenyeket; Pally Lajos biharmegyei földművelő lova is futott és nyert. A futam után Tisza megszólította Pallyt, akihez baráti szálak fűzik.

— Engem is fölkerhettél volna, hogy lovaljak a lovadon. Én is megnyerhettem volna — mondta nevetve — vagy legrosszabb esetben összeszevuztam volna magamat, s legalább nemzeti ünneppá avattam volna az ellenzéknek ezt a napot.

Verseny után a gróf kocsin ment a város felé. Nyolc lovas rendőr kísérte hátul. Amikor Tisza ezt észrevette, megállította a kocsiját és magához kérte a rendőrök parancsnokát.

— Kérem — mondta a gróf — ne kísértessen engem rendőrökkel, ne tegyen engem a világ csufjává.

— Hatszázezer munkás sztrájkja. Brüsszelből jelentik: A belga szociáldemokrata párt főtanácsa már minden előkészületet megtett az általános munkássztrájk kitörésére. A párt ugyanis elhatározta, hogy az általános szavazati jog érdekében sztrájkba küldi Belgium valamennyi munkását és elhatározásukat végre is akarják hajtani. A főtanács közeléből eredő hírek szerint hatszázezer munkás tenné le a szerszámot, hagyná ott a gyárakat, műhelyeket egyszerre. A szociálisták ezt az óriási sztrájkoló tömeget akár hat héten keresztül is készek sztrájkban tartani politikai érdekeik elérésére. Más oldalról azonban azt állítják, hogy a sztrájkoló száma korántsem lesz ilyen óriási, mert a monstresztrájkban csak 200.000 munkásra számíthat feltétlenül a szociálista párt. A többi négyszázezer esatlakozása legalább is részben kétséges. Mennél nagyobb lesz azonban a sztrájkoló száma — mondják belga kormánykörökben, — annál rövidebb ideig tarthat a munkaszünet, mert a szociálista párt kasszáját a nemrég lefolyt képviselőválasztások alaposan kiürítették és a gigaszti munkástömeg a még rendelkezésre álló összegeket rövidesen fölemésztene. — Annyi bizonyos, hogy a sztrájk nagy zavart fog előidézni Belgium ipari életében, amely aggódva lesi a kitörés, eddig titokban tartott napját.

— Csáky Albin betegsége. Iglórol jelentik: A Szepesmindszenten beteg fekvő Csáky Albin gróf főrendiházi elnök állapotában ma javulás állott be. A szepesváraljai orvos állandóan a betegy ágya mellett van.

— Két hónap alatt egy millió frank nyereség. A Bukarestben megjelenő „Independance Roumaine“ című lap egyik legutóbbi számában cikket közöl a színajai és constanzai játéktérnek eddigi üzlet eredményéről. Az idézett bukaresti lap cikkének tartalma a következő: A báró Marceyék és Társa által a színajai és constanzai kaszinók játéktérmeiben az idei szezonban elért nyereségek a nemes bárók legvérmesebb reményeit is felülmúlták. Színajában a két hónapi forgalom tiszta nyeresége a játékokból majdnem 1 millió frank, Constanzában másfél hónap alatt megközelíti a 700.000 frankot. A „Boule“ kevesebbet jövedelmezett, mint amennyire számítottak. A vállalkozó és bérlő urak legkevesebb 12 000 frank napi bevételt escomptáltak. Ezzel szemben Színajában a napi bevétel átlag csakis 7—8000 frank, Constanzában pedig 4—5000 frank volt. A „Baccara“ és a „Chemin de fer“ játékok azonban nem remélt bevételeket eredményeznek. Így Színajában 70.000 frankot, ami ugyszolván fantasztikus összeg, Constanzában 35.000 frankot. Ha tekintetbe vesszük azt, hogy az átlagos napi költség Színajában 8000 frankra, Constanzában pedig 7000 frankra rug, akkor fogalmunk lehet arról, hogy Marcey urék ily rövid idő alatt mily nagy összegre tettek szert. Báró Marceyékön kívül a Croupierek is tekintélyes összegeket harácsolnak el a szerencsétlen játékosoktól. A Croupierek nyeresége körülbelül 300.000 frankra becsülhető. Egyenkint 100.000 frankot, azaz naponként 1000 frankot nyertek a Croupierek. Ez az összeg megfelel annak a nyereségnek, amit a leglátogatottabb franciaországi, vagy belgiumi kaszinóban is alig lehet elérni.

— Lesz-e katonai aviatikai telep Aradon? Ismeretes, hogy a közgyűlés megkérte a cs. és kir. katonai léghajóosztály vezetőjét, Petróczy századost az iránt, hogy Aradon katonai aviatikai telepet létesítsen, amelyet a város hajlandó erkölcsileg és anyagilag támogatni. Petróczy százados most (írásban értesítette a várost, hogy a kérdés egvelőre még nem aktuális, mert a léghajóosztálynak jelenleg nincsenek hangárjai s a hadügyminiszter csak jövő év tavaszára tervezi a magyar aviatikus telepek létesítését. A katonai aviatikai telep létesítéséhez különben a léghajóosztály másfél négyzet kilométernyi alkalmas területet kér 10 évre ingyen bérbe. A tanács hajlandó a feltételek mellett a kívánt területet átengedni s az iránt keresi meg a léghajóosztályt, hogy küldjön Aradra egy bizottságot, amely a várossal a feltételek részleteire nézve is megállapodhatna.

— Jótékony célra hagyott ezresek. A napokban elhunyt Rédl Mór jómódú aradi polgár végrendeletét most bontották fel. Az 1910. augusztus 23-án kelt és 1912. június 20-án kiegészített végrendelet szerint Rédl Mór 100—120.000 korona vagyonából — amelyet még nem leltároztak pontosan — a következő összegeket hagyta jótékony célra: az aradi izraelita hitközségnek 5000 koronát, az izraelita szentegyletnek 5000 koronát, az izraelita jótékonyági egyletnek 2000 koronát, az izraelita jótékony egyletnek 2000 koronát. Arad város szegényeinek a polgármester kezéhez 500 koronát és Arad város szemérmes szegényei részére felekezetre való tekintet nélkül 3000 koronát. Összesen tehát 17.500 koronát.

— Arad a Tisza. Mármaroszigetről jelentik: A huszonöt napja tartó esőzések miatt a Tisza veszedelmesen árad, sőt több helyen már ki is öntött. Hosszmező és Visk községek viz alatt állnak. Az áradás két áldozatot követelt eddig. Felsővisón Klein Hersch zsidólegény a megáradt folyóból egy szálát akart kihuzni, de a vízbe esett és az áradat rögtön elsodorta. A fia apja után ugrott, de őt is elsodorta az ár. A parton több ember nézte végig kettőjük halálküzdelmét, de nem mert senkisémet utánuk ugrani. A holttesteket Alsóvisón kifogták.

— **Leégett Zucker üvegraktára.** *Budapestről* jelentik: A sorsnak különös fátuma nehezedik *Zucker* Henrik üvegnagykereskedőre. Ismeretes, hogy nagymező-utcai raktára a múltban egymásután ötször kiégett. A nagy anyagi csapáson kívül még súlyos üldöztetésben is volt része, a közben teljesen rehabilitált vagyonos nagykereskedőnek. *Zucker* raktárát Kőhánypára telepítette ki, ahol az alsó pályaudvar mellett levő Gyömrői uton két fából épített hatalmas méretű export-raktárt létesített. A raktárak oly tágasak voltak, hogy azokba egyszerre három vasuti teherkocsit is be lehetett tolatni. Ma a hosszunap miatt a raktárak zárva voltak. Déli egy óra tájban egyszerre lángnyelvek csaptak ki a magazinból s röviddel később lángba borult az egész épület. Recsegve ropogva törtek szét és olvadtak el a rettenetes melegben a felhalmazott üvegedényváruk. *Mire a tűzoltóság kiérkezett, az egész épületlomb leégett.* Oltásról, vagy lokalizálásról szó sem lehetett, mert a fa-épület és a szalmacsomagolt üvegek bőséges tápot adtak a tűzveszedelemnek. Két órakor már csak füstös, üszkös gerendák meredtek az ég felé... A kár több száz ezer korona. Az épületben két vasuti kocsit is bennégett. Érdekes, hogy most egy éve *Zucker*, amikor még folyt ellene a büntető eljárás, épen a hosszunapon menekült a templomban, hogy ártatlan. A törvényszék föl is mentette és most egy év múlva, miután csapást mért rá a sors. Az üvegraktár 1.000.000 koronára volt biztosítva egy olyan angol társaságnál, amely Budapesten általában Magyarországon egyáltalán nincs képviselve. Ennek az a magyarázata, hogy a magyar és német társaságok semmi pénzért sem voltak hajlandók biztosítani az üvegraktárt, amely nem kevesebb, mint hat ízben égett már le.

— **Az aradi pilóta iskola.** Ismeretes, hogy a közgyűlés csak azzal a feltétellel adta át *Teleky* Tibor grófnak a repülőternek szánt lövészteret, ha a hárhadéai szerződéshez hozzájárul a katonaság is, amelynek gyakorlótér céljainak adta ki már előbb térbe a telket a város. A katonai hatóság csak abban az esetben hajlandó a bérbeadáshoz hozzájárulni, ha a város és az engedményes egy azonos tárgyú nyilatkozatot irnak alá. Minthogy a nyilatkozat feltételei szigorúbbak, mint a közgyűlésé, a tanács kimondotta, hogy mielőtt a város aláírná a nyilatkozatot, kérdést intéz az engedményeshez, hogy hajlandó-e ő is azt aláírni. Ha *Teleky* gróf esetleg nem ír alá a nyilatkozatot, akkor a város is megszabadul kötelezettségétől.

— **Miniszteri elismerés.** Több ízben irunk már az aradmegyei árvaszéknél szervezett gyermekvédelmi ügyosztályról, amely az első ilyen nemű intézmény az országban. A gyermekvédelmi ügyosztály szervezését tavasszal kezdte meg az árvaszék *Keller* Lajos árvaszéki jegyző javaslatára. A nyár folyamán sikerült a járási gyermekvédelmi bizottságok megalakítása és ma már a legtöbb járásban az egyes községek gyermekvédelmi szervei. A főtörökvis, amely hivatva van a falusi gyermekvédelem mostohán kezelt ügyét új alapokra fektetni, a falusi, sokszor alig irni-olvadni tudó közgyámok kieserítése. *Keller* Lajosnak a gyermekvédelem ügyében kifejtett tevékenysége a belügyminisztériumban is elismerésre talált, amennyiben a buzgó megyei aljegyzőt a miniszter leiratban értesítette elismeréséről, amelyet a gyermekvédelmi ügyosztály szervezésével és mint a Fehér Kereszt egyesület aradi fiókjának titkára a gyermeknapok szervezésével érdemelt ki.

— **Halálra zuzódott aviatikusok.** *Drezdából* jelentik: *Berger* és *Junghaus* aviatikusok tegnap a chemnitzi repülőterén felszálltak. Alig emelkedtek négyszáz méterre, az aeroplán ingadozni kezdett s annyira meghajolt, hogy *Berger* lezuhant. A szerencsétlen ember többször megfordult a levegőben s mire a földre esett, már meghalt. Az aeroplán a súlyvesztés következtében egyensúlyát veszítette s lezuhant. A gép maga alá temette *Junghaus*ot, aki rémesen megcsontkítva, összetört tagokkal, holott maradt a helyszínen.

— **A gróf és a cigánykirály.** *Rácz* Lacinak, a cigánykirálynak, — mint a lapok már megírták — tegnap délben a budapesti Hungária-fürdő gőzfürdőjében afförje támadt *Eszterházy* Károly gróf huszárhadnaggyal. A gróf kétszer arculütötte *Rácz* Lacit, mire ez oly erővel lökte neki a gróft az üvegajtónak, hogy az betört és az üvegdarabok súlyosan összevagdalták a kezét. *Eszterházy* Károly gróf az ügyet a következőkben mondta el:

— Egy hete járok a Hungária-gőzfürdőbe. Sovánvodni akarok, mert Prágába készülök a tiszti löversenyekre. Már le is kezdtem egy fél kilót; ötvenkét kilóra akarok lefogyni. Ma délben, ahogy a száraz gőzből kilépek, hallok, valaki megjegyzést tesz rám, aztán meglök. Kérem, nekem ezt ugy-e bár, nem lehet tűrni? Kétszer arculütöttem az illetőt. Megjegyzem, sőtét volt, azt se láthattam, kivel van dolgom. Erre meglököttem, nekiesem az üvegajtónak, betörtem és összevagdaltam magam. A sikos, vizes kövön tántorodtam meg. Ennyi történt. Később tudtam meg, hogy a támadóm *Rácz* Laci cigányprimás. Hát mit kezdek egy cigánymuzsikussal?

Rácz Laci a következőket mondta az afférra vonatkozólag:

— Tegnap délben egy órakor a Hungária-fürdőben voltam. Mikor a szárazgőzből ki akartam jönni, az ajtóban elém állt egy fiatalember. Szóvita támadt közöttünk. A fiatalember rámfordult:

— Ne cigánykodjék!

En visszateletem neki, mire ő megütött. Nagy harag fogott el erre s elvégeztem a kötelességemet: nekilöktem az ajtónak. Hogy gróf volt-e, vagy nem, én nem tudom. Én valami keresztény nevet hallottam emlegetni. Ugy tudom: a Rókusban kötözték össze.

Ennyi volt az ügyről *Rácz* Lacinak, a cigánykirálynak a mondanivalója.

— **A vársétány használata.** Ismeretes, hogy a katonai parancsnokság átirt a városhoz s azt kérte, hogy a katonák családtagjai számára adják meg a hidakon a vámmentességet. A város kijelentette, hogy a vámmentességet hajlandó megadni, azonban arra kérte a parancsnokságot, hogy a vár sétányát a közönség elől ne zárja el. A térparancsnokság ma átíratban arról értesítette a várost, hogy a sétányt a gyalogos és lovas-forgalom elől soha sem zárta és zárja el, hanem időnként csak a kocsit és autoforgalom elől. Ennek pedig az az oka, hogy a vár-alé utai nem kőalaposak s nekik nem áll annyi öszszeg a rendelkezésükre, hogy azt gyakran javíthassák. Ezért, nagyobb esőzések után a kocsiforgalom elől elzárják a vár körül vezető utat, hogy a kocsikerekek ne vágják azt fel.

— **Polyák István földet vesz.** *Budapestről* jelentik: *Polyák* Istvánt, a renitens rendőrt még tegnap este szabadon engedték. *Polyák* ma délután hazautazott Csongrádra, ahol a felesége reményteljes állapotban betegen fekszik. Mielőtt elutazott, kijelentette *Zboray* Miklós képviselőnek, hogy Csongrádon egy kis birtokot szeretne venni. Már két holdja van, de boldog volna, ha az ellenzéki urak legalább tíz holdra egészítenék ki. *Zboray* természetesen mindent megígért.

— **Barra (Wiener) Gyula dr. Amerikában.** Aligha van még egy fogorvos Magyarországon, akinek nevét annyira ismernék a külföldi tudományos körökben, mint *Barra* (Wiener) Gyula dr.ét, aki Európa minden államában szerepelt már, mint tudományos előadó, vagy a fogászat terén, mint újító. Most érkezett hír arról, hogy *Barra* dr. a Hamburg Amerika társaság *Cincinnati* nevű hajóján szerencsésen Newyorkba érkezett, hogy részt vegyen az amerikai nemzetközi orvos kongresszuson. *Barra* dr. bő tapasztalatokkal fog visszatérni az újvilágból és mint halljuk műtermét, mely berendezés tekintetében eddig is első helyen állt, a tökéletességéről híres amerikai mintára fogja teljesen reformálni.

— **Házasság.** *Gonda* Samu, az aradi Erber és *Fleischmann* cég utazója e hó 22-én köt házasságot *Bruckner* Paulával, *Bruckner* Ödön vagongyári tisztviselő leányával.

— **Az óvatos kereskedő.** *Moskovitz* Izidor aradi ruhakereskedő beadványban figyelmeztette a várost, hogy értesülése szerint *Hoffmann* Sándor kereskedő, akinek szintén a színházépületben van üzlete, bolthelyiségét bérletátruházással egy bécsi kereskedőnek akarja átadni, aki ugyancsak készruha kereskedést nyitna ott. *Moskovitz* arra kéri a várost, hogyha *Hoffmann* bérletátruházásra engedélyt kérne, azt ne adják meg, mert ő szintén hajlandó *Hoffmann* helyiségeért a mostaninál nagyobb bért fizetni. A tanács kimondta, hogy *Moskovitz* ajánlatát figyelembe fogja venni.

— **Megszökött szerelmespár.** A budapesti rendőrség tegnap táviratot kapott a boroszlói rendőrségtől, hogy egy szerelmes párt tartóztasson le és vegye őket mindaddig őrizet alá, amíg a hozzátartozóik meg nem érkeznek. A boroszlói távirat szerint *Irtzon* Frigyes 24 éves földbirtokos megszökött *Martitz* Ottiliát, egy feltűnő szépségű tizenhétéves fiatal leányt, akinek dúsgazdag szülei kérték meg a boroszlói rendőrséget, hogy leányuk feltartóztatása iránt intézkedjék. Azt is megtáviratozta a boroszlói rendőrség, hogy a fiatal szerelmespár Budapesten a Hungária-szállodában rendelt táviratilag szobát. A detektívek elmentek a Hungária szállodába, de ott kiderült, hogy a szökevény szerelmes pár sem meg nem érkezett, sem pedig szobát nem rendelt ott. A detektívek erre sorra járták az összes budapesti szállodákat, de bizony sehol sem akadtak nyomára a fiatal párnak. Ugy látszik, hogy ezek utközben megdöntötték magukat és Budapest helyett másfelé vették az utjukat. A rendőrség még most is kutat a szökevény szerelmes pár után és a pályaudvarokat is figyelik a detektívek.

— **Rablók egy bankban.** *Varsóból* jelentik: Az Orosz-olasz kereskedelmi bank helyiségében tegnap reggel üzletnyitás előtt betörök hatoltak be. A helyiségben csak *Rakovszky* pénztáros tartózkodott, aki ellen revolvert fogtak. *Rakovszky* azonban sikeresen elmenekült egy hatalmas vaspénzszekrény mögé menekülnie s onnan kiáltozott segítségért. A zajra az utcáról egy férfi jött be, azonban a betörök azonnal agyonölték. *Rakovszky* ezalatt sikerült a földszinti ablakból az utcára ugrani. A betörök ezt látva menekülni akartak, de nagy tömeg vette őket üldözőbe. A gyilkosok látva, hogy nem menekülhetnek, egy villamosvasuti váróterembe hatoltak be, azt hirtelenben eltorlaszolták és revolverlövéllyel tartották távol az üldözőket. A tömegből többeket megsebesítettek, de végre mégis sikerült a rendőröknek behatolni a váróterembe s elfogni a betörőket.

— **Művészet a templomban.** Az aradi zsidó templomban a hosszunapi istentisztelet zenei része magas színvonalon állott. Az énekszámokban a meg erősített kór mellett a szóló számokat *Deutsch* Andorné, *Schattlesz* Terka, *Szalay* Aranka, *Bing* János és *Ráskai* Miksa énekeltek kiváló precizitással, az orgonát — ezuttal először — *Müttermüller* József zene-tanár kezelte avatottan. Az istentisztelet gondos és minden igényeket kielégítő művészi része *Robitzek* Samu, a hitközség zenekari igazgatóját dicséri.

— **Kut a Tököli-téren.** A gazdasági szék a tanács mai ülésén azt indítványozta, hogy az igen forgalmas Tököli-téren, amelyen különböző piacokat szoktak tartani, a város egy közutat állítson fel. A tanács az indítványt elfogadta s utasította a mérnöki hivatalt, hogy a kut terveit és költségvetését készítse el.

— **Doktorátus.** *Hank* Albert városi számvevő-ségi segédiszt az államtudományi doktorátust ma kapta meg a kolozsvári egyetemen.

— **Kabátlovajok Aradon.** Megkezdődött a nem annyira őszi, mint inkább téli szezon. Akik eddig kételkedtek ebben, azoknak megnyugtatóra közöljük, hogy az utóbbi négy napon hét kabátlopást jelentettek be a rendőrségnek. A kabátokat kávéházakból lopták el, minden valószínűség szerint egy és ugyanazon tettes, vagy tettesek.

— **Rablógyilkos támadás.** *Bécsből* jelentik: Ma fényes nappal egy *Moravec* nevű 17 éves budapesti származású inas megtámadott egy *Wilczek* nevű öreg gyümölcsárusnőt. Revolverből kétszer rálőtt az asszonyra, de csak jelentéktelenül sebesítette meg. *Moravec*zet letartóztatták. Azt vallotta, hogy rabolni akart, mert pénzre volt szüksége.

— **Hajsza a rabló cigányok után.** Kaposvárról jelentik: Somogy megye területén, de különösen az igali járásban az utóbbi időben oly sűrű egymásutánban követték el betöréseket, hogy az alispán kénytelen volt rendkívüli intézkedéseket tenni. A csendőrség hosszú ideig hiába nyomozott s csak az a gyanu merült fel, hogy a vakmerő betöréseket vándorcigányok követik el. Marcalliban a legutóbb munkaközben lepte meg két csendőr a betörőket: két kőborcigányt, akik közül az egyik 23—24, a másik harminc év körüli lehetett. A cigányok menekülni próbáltak, a csendőrök azonban üldözőbe vették őket és Kéthelynél már-már sikerült mindkettőt elfogni. Ekkor azonban a cigányok revolverrel a csendőrökre lőttek s mindkettőt megsebesítették. Így sikerült nekik vonatra szállni és elmenekülni. A csendőrség széleskörű intézkedést tett a betörők kézrekerítésére, de egyelőre még semmi nyomra sem akadnak.

— **Neumann M. uri szabó cs. és kir. udvari és kamarai szállító férfi-, fiu- és leánykaruha telepe** Arad. Elismert legjobb minőségű áruk. Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre. 5111

— **Birtokcsere.** Az elmúlt napokban Aradon a következő birtokváltozások történtek: Adám Lőrinc és neje eladják az aradi Radnai ut 13a. sz. házat 19000 koronáért Cseh Kalmánnak. — Engelhardt János és neje eladják az aradi Mikes Kelemen-utca 40. sz. házat 10000 koronáért Szkorczár György és nejenek. — Bozsidar Szvetozár György eladja az aradi Csernovits Péter utca 27. sz. házat 53000 koronáért Messer Edének. — Blaskovits Lajosné eladja az aradi Török Gábor-utca 18. sz. házat 20000 koronáért Mázori Sándor és nejenek.

— **Ötvös munkák ezüstből, platina foglalatú briliáns, gyémántékszerek, világhírű gyártmányú órák** Igaz Sándor elsőrangú ékszerész Arad, Andrassy-tér, Minorita-palota. Telefon 321.

— **Katona-zene.** Ma vasárnap este a Fehér Kereszt szálloda ujonnan átalakított téli kertjében a helybeli 33. gyalogezred zenekara, Zelner Sándor karnagy ur személyes vezérése mellett, válogatott műsorral, hangversenyt rendez. 5968

— **Tankönyvek, valamint az előirt író- és rajzszerek** legjutányosabban szerezhetők be Pichler Sándor könyv-papír és írószert üzletében Arad, Szabadság-tér 1.

— **Szabo-fele pármái ibolya** szappan a legfinomabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcot üdíti, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér, mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb. pármái ibolyaszappan 70 fillér. 3 drb. 2 kor. Kapható Aradon Vojtek és Weisz és Hanzu Nesztor drogúistáknál. E szappan egyedüli készítője Szabó Béla piperezappangyáros Miskolcon. 4041

— **Használt tankönyvek még mindig kaphatók** Ingusz I. és fiánál csak a Weitzer-uticában.

— **A világhírű Tetra** higiénikus csecsemő és gyermek kelengye főraktár Scherhag H. és Fia cégnél — Hermana Palota. Gyári árak. Telefon 941. 5101

— **Csik János Arad megye földrajzát, Arad megye kis iskolai térképét az új helynevekkel és iskolai árjegyzékünket** tiszteletpeldánykép bevezetésre kerje minden arad megyei tanító. Kiadja Ingusz I. és Fia Arad.

— **Cocus lábtörölő, cocus szőnyegek, fürdő gyékény, parquett kefe, parquett beeresztő kefe, seprők, tisztító szerek, ruha, haj és fogkefék és az összes háztartási cikkek legnagyobb választékban és legolcsóbban** Hegedüs Gyula cégnél, Andrassy-tér 15.

— **Végre nem okoz gondot, hogy hol vásároljunk meg legelőnyösebben üveg, porcellán és disznóvárosi tárgyakban** szükségletünket, mivel Fischer Mór Andrassy-tér 20. alatt levő specialis üvegüzletében ugy ezen cikkek, mint alkalmi ajándékok és villanycsillárok legolcsóbban szerezhetők be. Képekterekben legnagyobb választék, legolcsóbban elkészítettnek. Telefon 568.

— **Vásárló közönség szives figyelmébe ajánljuk a Weitzer János-uticában** (főpostával szemben) már megnyitott üveg, porcellán, lámpa és disznóvárosi versenyárúházat, hol a legizlésebb képkeretekben legnagyobb választékban elkészítettnek. — Üzletelv: Szolid kiszolgálás, szabott árak mellett. Telefon 934.

— **Használt iskolakönyvek tiszta, kifogástalan állapotban, félárban kaphatók** Kerpel Izsó könyvkereskedésében. A cég a tankönyvek használhatóságáért szavatol.

— **Smyrna munkák a legjobb anyagból, három kivitelben, eredeti stilszerű mintakönn.** Női kézimunka különlegességek, a legcélsebb és legjobb kivitelben. Himző anyagok és kelékek, rövidárak, harisnyák, keztyűk, szallagok, csipkék csak a legjobb minőségekben. Scherhag H. és fia cégnél, Hermann-palota. Telefon 941.

— **A legújabb női táskák** már megérkeztek Hegedüs Gyula cégnél.

— **60 kötet könyv havi 1 kor. 40 fillérért, 180 hangjeggy havi 2 kor. 40 fillért kaphatók** kölcsönözintézetében, Aradon.

— **Kevés fűtő-anyag szükséges a „Cora”** folytonzó kályhák használatánál. Ugy ez, mint másfajta jöminőségű kályhák és tűzhelyek olcsó arért kaphatók Póhm János vaskereskedésében Szabadság tér 6571

— **„Tetra”** egészségügyi babakelengye teljes választékban kapható Weisz és Benjamin cégnél Arad, Andrassy-tér 22. Telefon 635. 4085

— **Egy Kárpáti-fele fejfájás elleni pastilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárúháznál Arad, Boros Béni-tér. 4676

— **Felhívjuk olvasóink szives figyelmét az Asztalos Sándor-utcai Csipkeárúháznak** mai számunkban közzétett meglepően érdekes hirdetésére.

— **Figyelem!** Ha olajfeszmenyét, fényképét izlésesen és olcsón óhajta kereteztetni, kérem bizalommal **Freimann József speciális képkeretező** Arad, Weitzer János-utca 9. fordulni, mivel itt kizárólag képkeretezéssel foglalkoznak, s így legkönnyesebb igényeknek is megfelel. Dusan felszerelt képkeret raktár. Megyei, városi telefon 912. 3831

— **Esperanto könyvek Kerpelnél.**
— **Legjobb gombfestékek Kerpelnél.**
— **Uj iskolakönyvek Kerpelnél.**
— **Francia és angol könyvek Kerpelnél.**
— **A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok.** Telefon 816.

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
cser semők, gyermekek, valamint
gyomorbagyosok

régebevált tápláléka
50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tej

terálmaz.
1 doboz 1 kor. 80 fill.
minden gyógyszerárúháznál
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Sertés zárlat Aradon.** Az Aradi Sertés-hizlalda Részvénytársaság telepén ma hét sertés hullott. Miután Egrý Béla állatorvos Sarlot Domokos főkapitány jelenlétében konstata, hogy az állatok sertésveszben pusztultak el, ma délelőtt Arad területére kimondották a sertészárlatot.

— **A tőzsde mai napja.** Az izraelita hozszunap miatt a budapesti tőzsdén ma, bár hivatalos szünet nem volt, nem fejlődött forgalom. Az érték- és gabonacsarnok üres volt, csak az Upor-

kávéházban történt néhány kötés, kissé emelkedő árfolyamokon. — A bécsi tőzsdén csekély forgalom mellett az irányzat az egész vonalon szilárd volt. Tizenegy órákor Osztrák hitel 639.50, Magyar hitel 838, Államvasut 702.50, Alpési 1074.50, Déli vasut 119 és Skoda 803 koronán kötött.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” liliumtej-szappan. Vegye „Steckenpferd”, készíti Bergmann & Co. cég Teischen a/E. — Kapható minden gyógyszerárú-, drogéria-, illatszerárú s minden szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera” liliumtejkremlin fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható. 781

TARKASÁGOK.

(A zongorakíséret.) Mark Twain-t, a híres amerikai humoristát egy ízben bemutatták egy fiatal zongoraművésznék.

— Nagyon örvendek — mondotta Mark Twain. — Én nagyon szeretem a zenét, különösen a zongorát. Magam is játszom egy kicsit. De különben is egy ízben az életemet mentette meg a zene.

— Ez érdekes! Kérem, mesélje el, hogy történt!

— Hát kérem, az eset vagy ötven év előtt történt. Nagy árvíz volt a szülővárosomban. Az ár nő-tön-nőtt s már az utcákat is ellepte. Amikor a víz már a házukba hatolt, az apám egy ágydeszkára ült s lábát lefogáza addig hajkázott, míg kimentették.

— Na és ön? — kérdezte valaki.

— Én — zongorán kísértem az apámat!

(Repül — nem repül.) Egy budapesti katonatiszt végleg eladósodott s hogy menekülhesen a „spricelésből” elhatározta, hogy katonai pilótának csap fel. Ebben az esetben ugyanis adósait rendezhette volna.

Már két hónapja tanult, amikor végre kifizették a pilótavizsga letételének a napját.

Egyik barátja a kávéházban olvasta ezt a hírt s mindjárt közölte is az asztaltársasággal:

— Képzeljétek, X. holnap megkísérli letenni a pilótavizsgát!

— Hogy történik ez? — kérdezte valaki.

— Hát a dolog egyszerű. Repülni kell neki. A helyzet ugyanis az, hogyha repül — nem repül, ellenben ha nem repül — repül!

(Ez is jótékonyág.) Ma volt a zsidók leghosszabb napja. Némelyeknek hosszabb volt, mint az a negyven esztendő, amíg az ősök a pusztában bolyongtak. Sokan azonban a templom helyett a vendéglőben ünnepeltek. Egy ilyen „vallásos” ember ma a következő történettel indokolta meg, hogy miért ebédelt.

— Az utcán sétáltam és bójtöltem — mondta — mert elhatároztam, hogy az idén bójtölök. Épen dél volt, amikor mellettem a korzón két szegény rongyos ember haladt el. Azt mondja az egyik a másiknak: „annyi ezresem legyen, ahány zsidó ma ebédel.” ... Ahogy ránéztem erre a nyomorgó teremtsére, köny szökött a szemembe és befordultam a vendéglőbe. Gondoltam: miért ne legyen egy ezressel több annak a szerencsétlennek.

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárúházakban. SCHULTES ÁGOST Sainye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Amerikai és angol
Vadász czipő
 különlegességek
 már megérkeztek!!
 Valamint a világhírű



SALAMANDER-CIPŐK.

Hegységárban. 1900
 K 16.50 és K 20.50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.
 Képes árjegyzék díjtalanul.

V. 2402/25—1912. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1906. Sp. I. 910/2. számú végzése által az aradi gör. kel. román egyházmegye végrehajtató javára 210 korona tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 645 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak a még fizetetlen összeg kielégítésére.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Weitzer János-utca 17. szám alatt leendő eszközlésére 1912-ik évi szeptember hó 26-ik napjának délután 6 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1912. évi szeptember hó 8. napján.

Török Dénes,
 bírósági végrehajtó.

5980

Uj angol uriszabó üzlet!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy **Aradon, Kussuth-utca 64. sz. a.** egy modern

ANGOL

URISZABÓ ÜZLETET

nyitottam. Ugy a fővárosban, mint helyben, elsőrendű üzletekben mint fűszabász éveken át szerzett tapasztalataim elég biztosíték arra, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelek.

Szíves pártfogásért esedezek:

VINCZENCZ JÓZSEF
 angol uriszabó.

VINCZENCZ JÓZSEF
 FÜGGŐ ÉRTELMEZŐ
 Nagyobb mennyiségű
gömbös gyümölcsfa-
 csemete, boggyógyümölcsök, vadoncsok, kertii sávények,
sima és gyökéres szőlővesszők
 stb. kaphatók.
 Tápocok kimerítő árjegyzékét kérésre.

6906

596—1912.

Árverési hirdetmény.

Alulírott magyarádi előjárósága hirdeti, hogy közösi vadászati jogának árverés útján 6 évre leendő bére adása a község házában f. évi szeptember 30-án d. e. 8 órakor fog megtartatni.

A feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.
 Magyarád, 1912. szeptember 19-én.

Popescu János, s. k.
 jegyző.

Moldován Mladin, s. k.
 bíró.

FRANZENSBAD

a világ legelső lápfürdője.

A legkiválóbb szilgyógyfürdő Ausztria-Magyarországon.

Natalia-forrás

orvosilag ajánlva csúsz, rheuma, érelmeszesedés, vesé- és hólyagbetegségek ellen. Valódi frazenstadti vas-vány-lápsó és láplág, csúsz, rheuma ellen, az anyaméh megbetegedéseinek, a havi folyás zavarainál, hystéria, sápkór, vérszegénység, gyermekbetegség, idegzavarok és női betegségnél.

Kapható minden gyógytárban, drogeriában és ásványvízkereskedésben.

Főképviselet: **ALTE K. K. FELDAPOTHERE WIEN, I. STEPHANSPLATZ 8.**

Nagymennyiségű

maculatura

jutányos áron eladó.

645—1912. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város portland cement szükségletének szállítására iránt folyó év szeptember hó 30-án délelőtt 10 órakor árlejtést tart.

Kikáltási ár: 100 kgrm. vasutnál átvéve 8 korona 90 fillér, 100 kgrm. raktárból 4 korona.

Bánatpénzül leendő 200 korona készpénzben, vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezárta, nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1912. évi szeptember hó 16-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Eladatnak

Zrinyi-utca 4. számú udvari lakásban a következő tárgyak

fél árban.

Egy nagy fényezett ágy betéttel, éjjeli szekrény, egy kerek plüsch divány, egy sarokdivány, egy négyszögletes márvány asztal, mosdógarnitúra, különböző konyhaedény, egy nagy háromlábú zsírolvasztó üst 15 kgr., pelyhes fosztott prima toll. A fenti áruk hétfőn és kedden lesznek eladva.

Uj uri-szabó üzlet! uri-szabó üzletet

Igen tisztelt ismerőseim és a n. é. közönséget tisztelettel értesitem, hogy **Tökölly-tér 2. sz.** (Tabakovits-ház) modernül berendezett

nyitottam. E téren helybeli előkelő cégek-nél nyert szakismereteim folytán, módomban áll becses megrendelőim legmesszebb

menő igényeit is legjobban kielégíteni. Legfinomabb őszi szövetségekkel készséggel szolgálom. Szíves pártfogást kérek

Baranyi Ferenc
 uri szabó.

5791

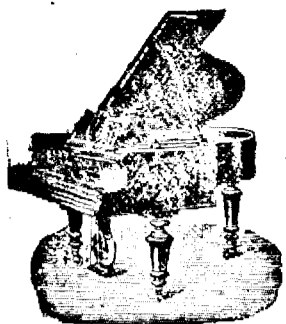
FAIX JACQUES

zongoraterme és készítési műhelye

5685

ARADON,

Batthyány-utca 35. sz.



Állandó raktár Förster, Dörr, Rössler Rudolf, Stelzhammer, Hamburger, Lyra, stb. elsőrendű gyárosok kitűnő új modelljeiből, valamint saját gyártmányú zongorák és harmóniumok, nagy választékban. Javítások, hangolások szakemberi pontos kivitelben. A „Phonola” művészi zongora játszóeszközök egyedüli képviselője. Zongorakölcson jutányos árért.

Hirdetés.

Aradkövi hegyközség folyó évi szeptember hó 29-én vasárnap délelőtt 9 órakor

1973

rendes közgyűlését

tartja, amelyre a hegyközség tagjai ezennel meghívotnak.

Tárgyak:

A folyó évi szüreti határidő megállapítása.

A jövő évi költségvetési előirányzat megállapítása.

Egyébb indítványok és panaszok tárgyalása.

Általános tisztujtás.

Aradkövi, 1912. évi szeptember hó 20-án.

A hegyközség előjárósága.

658—1912. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az eddig Redermacher József által bérelt, a katonai lövölde s a védőtöltés között elfekvő 12 hold 440 □-l területű földnek nevezett volt bérlő kárára és veszélyére való bérbeadása iránt folyó év szept. hó 28-án délelőtt 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: holdanként és évenként 30 korona.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási-ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1912. évi szeptember hó 16-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Üzletáthelyezés!

Igen tisztelt megrendelőmet és a nagyközönséget értesítem, hogy 5411

női és férfi szabóüzletemet

Tökölly-tér 4/b Román templomépületbe helyeztem át. Egyidejűleg szíves tudomására hozom, hogy a legdivatosabb 6-zi és téli női és férfi ruhát mint a újdonságaim nagy választékban megérkeztek. Elvállalok megrendelés szerint minden kivitelű férfi öltönyöket ugyszintén női kosztüm ruhákat legújabb és legújabb árakban.

További szíves pártfogást kér, teljes tisztelettel

JAKABOS MIKLÓS.

Angol női szabászatot minden időben elvállalok.

THE VERA

American Shoe



A jelenkor legfőbbétebb, legkényelmesebb, és legtartósabb amerikai

cipője

lak, hölgyek és gyermekek részére Kérjen képes árjegyzéket.



Made by Rice & Hutchins Boston, Mass. U.S.A.

Egyedül raktári

Buchsbaum és Társa Arad.

Telefon 442.

Telefon 442.

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Pénzt takarít meg ha megvárja

a MAROSPARTI ÁRUHÁZNAK

Asztalos Sándor-utca 5. szám alatti

megnyitását, hol feltűnő olcsó szabott árakban

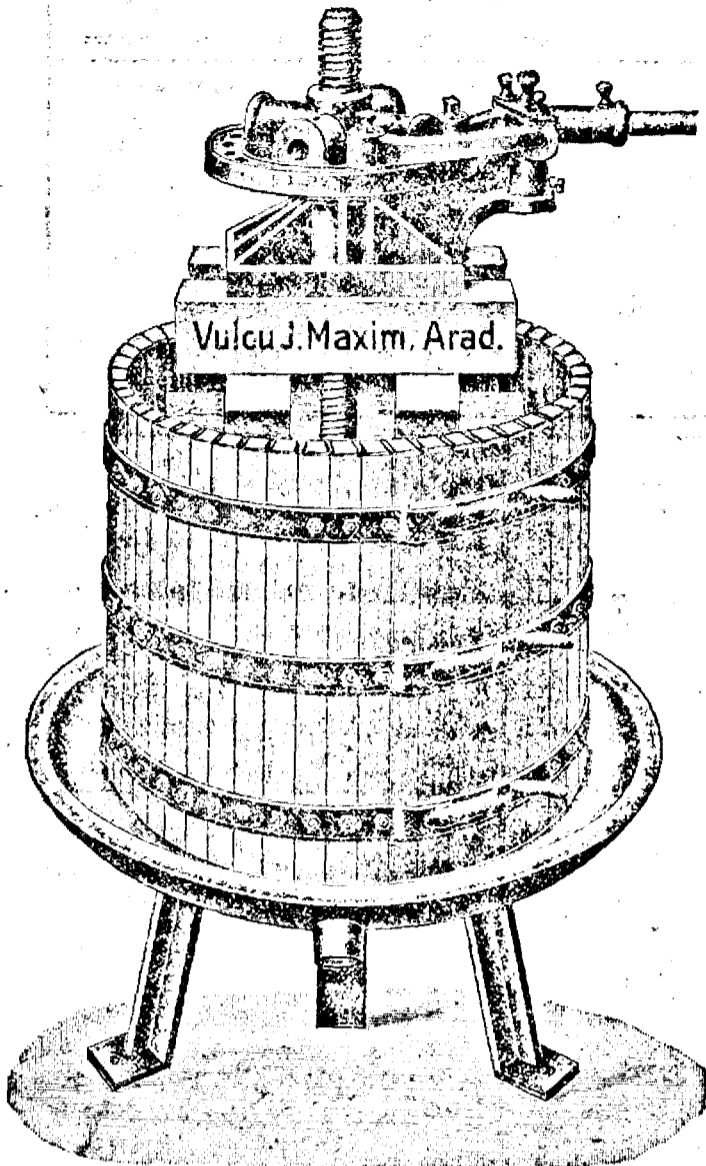
szerezheti be már október 1-től

mindennemű rőfös, uri-, nőidivat vászonáru és

fehérenemű szükségleteit.

VULCU I. MAXIM

gépgyára ARADON.



Ajánlja
elsőrendű

bor-
sajtóit

legjutányosabb
árban.

3867

Kérjen
árjegyzéket.

ÉRTESETÉS!

Igen tisztelt vevőim és a nagyérdemű közönséget értesítem, hogy 21 év óta fennálló és jóhírnévnek örvendő, **varrógép, kerékpár és gramfon** üzletemet, tetemesen megnagyobbítva,

**Szabadság-tér 7. szám alól ugyan-
csak Szabadság-tér 5—6. szám
(saját házamba) helyeztem át,**

hol állandóan nagy választéku raktárt tartok a világhírű eredeti „PFAFF” u. m. eredeti VIKTORIA és Singer varrógépekből, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, családi használatra és ipari célokra. Eredeti iróangyal védjegyes **Gramfonok** és állandó nagy választék lemezekben. „DORKOPP”, „VIKTORIA” és „BRITANIA” kerékpárok egyedül képviselője. Mechanikai műhelyemet megnagyobbítva és modernül berendezve, **varrógép, kerékpár és gramfon** javításokat gyorsan, szakszerűen, jótállás mellett eszközölök. 5795.

Kedvező fizetési feltételek.

További szíves pártfogást kérek kitűnő tisztelettel

HAMMER VILMOS

műszerész.

Telefon 96.

Telefon 96.

A katonaságtól hazatérve.

Ha ezen levél irásához fogok, okot ad rá fiam folyamatos köhögése, mióta visszatért a katonaságtól. Köhögését a szolgálatban kapta. Reggelente teljesen egy óráig köhög felhagyás nélkül; epét és nyálkát köp, melyből csak kinok árára tud megszabadulni. A reggelizés után azonban jobban érzi magát és jó étvágygyal eszik. Szülői soha sem köhögtek és a családban általában nem volt tüdőbajos.

Egyik barátomnak, ki szintén az Önök készítményének használata után gyógyult meg, ajánlotta és ezennel kérem Önöket szíveskedjenek számomra egy palackot az említett kátrányból küldeni.

Aláírott Anna Böhme, Berlin, Schönhauser-Allee 141a.

A gyógyszerész, ki ezen levelet 1896. október 19-én kézhez vette, azonnal megküldte a kívánt palackot. Néhány hét múlva újból kap egy levelet Demoix urától, mely



Böhme.

6851

így hangzik: Guyot ur! Miután fiam a palack kátrányt bevette, melyet Ön szíves volt nekem megküldeni, azóta sem epét, sem nyálkát nem köpött és csak nagy ritkán fogta át a köhögés. Még egy ideig folytatá a gyógymódot és azóta erősödött s meg is szabadult teljesen kínos köhögésétől. Fogadja ezért hálás köszönetemet. Hálás leszek Ön iránt amíg élek, minthogy már reményemet kezdém veszíteni és az Ön esodás készítménye visszaadta fiam életét és egészségét, melyre neki legnagyobb szüksége van, mindennapi kenyerének megkeresésére.

Szívesen megengedem, hogy Ön kihirdesse leveletem és nem tudom eléggé ajánlani gyógyszerét azok számára, kik tüdő- és mellbajban szenvednek.

Aláírott: Anna Böhme.

A „Goudron-Guyot” rendes használata abban érvényesül, hogy rövid időn belül meggyógyítja a legmakacsabb hurutot és a már meggyökeresedett gögsipgyulladást is. Előfordult azonban az az eset is, hogy kifejlődött tüdőbajnak is elejét vette, amennyiben megakadályozza a tüdőgümő felbomlását és a bacillusok szaporodását megátalja. Rinnél egyszerűbb és erősítőbb szert nem is lehet előállítani.

Ha alkalom adtán az eredeti „Goudron-Guyot” helyett más gyártmány lenne Önöknek ajánlva, ne bízzanak benne, mert az ily gyártmány csak hasonlítás miatt kerül forgalomba. Elhanyagolt tüdőbaj, hurut, csúzláz és fuladás ellen mulhatatlanul szükséges a valódi Goudron-Guyot. Norvégiában nővő tengeri fenyőfa különlegességéből készül és a feloldható kátrány felalálója saját gyártmánya. Ez a tény legyen elégséges annak elismerésére, mennyivel hatásosabb az eddig produkált szerekhez képest. Tévedés elkerülése végett figyeljünk a védjegyre. A valódi „Goudron-Guyot”-ra nagy piros betűkkel violet, zöld és piros alapon, keresztelve, van a Guyon név kitéve és ép így a cím: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris.

A gyógymód nem kerül 10 fillérnél többre naponként és használ.

U. J. Azon személyek, kik a kátrányt megszokni nem bírják a „Goudron-Guyot”-ot „Capsules-Guyot”-tal helyettesíthetik. 2—3 pasztillával étkezés után, az előbbi gyógymóddal hasonló eredményt érni el. Étkezés előtt, avagy közben ezen kapszulák könnyen emészthetők, a gyomorra a legjobb hatást gyakorolva, az egész szervezetet általános jólétét mezdítják elő.

A valódi „Guyot” kapszulák fehérek, melyek mindegyikén a Guyot név van fekete betűkkel rányomtatva.

Raktár: Maison Frère, 19, rue Jacob, Paris és az állam összes gyógyszerháza.

Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Vojtek Kálmán, Rozsnyay Mátyás gyógyszerészeknél és minden jó gyógyszerertárban. Nagyban Arad és vidékének: Vojtek és Weleznál.

Vizellátási telepet

épít városoknak, faluknak, birtokoknak, villáknak, gyáraknak, kerteknek, stb. mint különlegességet

Első morva Vizvezeték és Szivattyutelep

ANT. KUNZ

Mährisch Weiss-kirchen.

Előnyös információk rendelkezésre állanak.

Nem titok többé,

hogyminden hölgy a HAJÓS-féle

Aradi Ibolya-crémet

használja. Az arcbőrt vakító fehérre varázsolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot egy csapásra.

Ára egy tégelynek 1 kor., Ibolya bőlgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerertárban ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Hat gimnáziumot

vagy hat reáliskolát végzett fiatal ember

gyógyszerész gyakornokul

felvétetik.

641

Bővebbet: HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerertárban

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Kárpáti-féle **Benzoetej-cremet** 1 korona
Benzoetej-szappant 70 fillér

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb ártalmatlan szépítőszert.

4671

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszer-tárában kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengli-ház.)

Ha fáj a feje

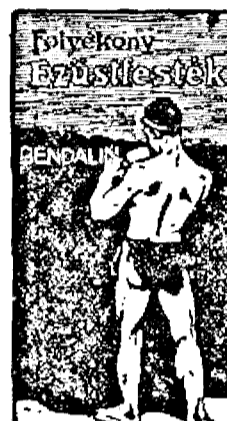
használgon **Kárpáti-féle pasztillát**, mely 5-10 perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migrántól. 1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kitűnő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle**

epehajtó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat. 1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.

Semmi sem pótolhatja!



Bendalin
 legjobb folyékony kályhaerőszt-festőket.

Nem pattan le vöröse izzott kályhákra sem, hanem kihűlésük után ismét szép ezüstfényű marad.

Nem robban!
 Használatban rendkívül kiadós. Kapható: Steinitzer N., Repin Károly cégeknek.

Egyedüli gyártók: **Georg Benda Lutz-Werke** bronz festőgyár
 Wien, Traismauer, Nöe. Prag.

Bendalin
 a legjobb fémkompozitó minden elkészíthető tárgy mázolására.
 Állandóan tartós ízzé forróvágnak, valamint nedvességnek ellenálló ezüstfesték.

5676

Nemesfajú görög és sárga **DINNYE**, továbbá kitűnő

FAJPARADICSOM
 és Muscat és Chasselas fajú

CSEMEGE-SZŐLŐ
 kapható:

HÁMORY-GAZDASÁGNÁL
 Arad, Deák Ferenc-utca 3. szám.

Barthl János

épület- és műlakatos
 Arad, Rákóczi-u. 9.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, úgymint:

épület-vasalásokat, vaskerítéseket, sirrácsoakat, takaréktűzhelyeket, mindennemű javítást pontos kivitelben és jutányos áron. — Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentesen. — Jó házból való fia tanulóni felvételtik. —

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Barthl János.

Ha finom

Teát, Rumot

óhajt forduljon

Vojtek és Weisz-céghez

Aradon.

Teák.		Rumok.	
	Kor.		Kor.
1 csom. igen fin. keverék	—50	1/2 lit. üv. „Hungaria“	1.10
1 „ „ „ „	1.—	1 „ „ „	2.20
1 „ „ „ „	2.—	1/2 „ „ „ Jamaicai II.	1.30
1 „ fin. keverék 1/4 kiló	2.50	1 „ „ „ „ II.	2.60
1 „ „ törmelék	—40	1/2 „ „ „ „ I.	1.80
1 „ „ „	—80	1 „ „ „ „ I.	3.60
1 „ „ „ kiló	7.—	1/2 „ „ „ „ fortior.	2.70
1 „ Popoff-féle 4 sz.	7.—	1 „ „ „ „ „	5.40
1 „ „ „ 6 „	5.50	1/2 „ „ „ „ antiqu.	3.70
1 „ „ „ 8 „	4.50	1 „ „ „ „ „	7.40

Postai megrendelések naponta pontosan eszközöltetnek.

701

Legfájdalmasabb tyúkszemétől

is 3 nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle „ANAGALLIN” használata által. Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az „ANAGALLIN” szóra.

Ara használati utasítással együtt 70 fill.

Poloskák

kiirtása a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav“-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja.

Ara egy üvegnek 70 fillér.

Legjobb fekete Hajfestő

a „MELOGEN”! Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt is lehetne mosni. Ara **2 korona.**

Legjobb, legmegbízhatóbb amerikai gummi óvszer

ma már csak egyedül a „NITER”

6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél: **Hajós Árpád** gyógyszer-tárában ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —



FONTOS ÉRTESÍTÉS!

Óriási készletünk teszi lehetővé, hogy elsőrangú amerikai cipőkülönleges-ségeinkben minden láb megtalálja a helyes méretű és a láb alkatának megfelelő formájú cipőt. Egy kísérlet mindenkit meggyőzhet ennek valódiságáról, annál is inkább, mert meg nem felelő cipőket mindenkor kicserélünk.

KÉRJE ÁRJEGYZÉKÜNKET
S A MÉRTÉKVÉTELI UTASÍTÁST!

AMERICAN SHOE COMPANY Ltd.

Központi főüzlet:

Budapest, IV. Kigyló-tér 1. Királyi bérp.

Üzletek:

V. Dorottya-u. 6. Erzsébet-körút 42.

Debrecen: Piac-u. 44.

Zagreb: Ilica 22.

5963

Illatszerek,

arckrémek, pouderek,
szappanok, hajfésük
éskefék stb., az összes
pipere cikkek

Kötszerek,

betegápolási kellékek

Fényképészeti

lemezek, papirok,
gépek stb. legjobb
beszerzési forrása:

Török Andor és Társa

drogeria és illatszerüzlete

Arad, Andrassy-tér 20. sz.

Telefon 900.

5737

Telefon 900.

Aradi Ipar- és Népbank.

Ékszer zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1912. évi szeptember hó 26-án d. e. 9 órakor az Aradi Ipar- és Népbank zálogosztályában a következő számú és 1912. évi július hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüsttárgyak alapszabályunk 46. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni, u. m.:

2145 2842 2955 3081 3088 3267 3615 4187 4496 4603 4695 4741 4856
4966 5027 5070 5189 5371 5380 5398 5533 5627 5704 5921 5928 6148
6194 6249 6346 6388 6498 6667 6801 6884 6967 7015 7019 7031 7040
7044 7045 7059 7073 7092 7102 7109 7236 7449 7841 7890 7953 8115
8116 8145 8445 8552 8612 8711 8747 8754 8779 8901 8934 8961 9027
9048 9104 9145 9158 9209 9276 9348 9397 9419 9457 9537 9582 9612
9625 9961 10000 10260 10278 10295 10322 10406 10555 10571 10837
10840 10887 11078 11203 11211 11222 11240 11249 11483 11826 11930
11951 12095 12120 12365 12482 12601 12623 12739 12740 12747 12832
12881 12952 13030 13129 13322 13332 13348 13380 13401 13581 13537
13541 13551 13806 13881 13911 14010 14060 14199 14235 14373 14618
14661 14662 14663 14701 14723 14751 14763 14876 14877 15166 15253
15337 15470 15505 15537 15546 15567 15668 15689 15690 15723 15730
15829 15845 15883 15960 15961 15998 16014 16221 16027 16103 16133
16175 16436 16481 16530 16533 16536 16551 16599 16618 16663 16664
16702 16771 16796 16841 16898 17057 17138 17181 17196 17364 17421
17506 17598 17644 17708 17738 17748 17775 17883 17899 17907 17925
17939 18025 18051 18069 18136 17159 18167 18212 18228 18264 18298
18336 18338 18343 18346 18462 18483 18628 18645 18678 18681 18752
18774 18830 18876 18934 18946 18985 18999 19022 19061 19067 19088
19189 19160 19242 19254 19283 19301 19333 19336 19338 19378 19379
19385 19403 19415 19429 19468 19471 19500 19506 19522 19525 19532
19536 19558 19594 19602 19645 19668 19786 19791 19827 19828 19950
19965 19969 20043 20050 20052 20073 20090 20094 20096 20116 20118
20125 20129 20148 20149 20181 20198 20223 20250 20282 20297 20311
20409 20419 20449 20461 20519 20555 20582 20613 20638 20647 20677
20684 20690 20709 20728 20731 20743 20814 20818 20822 20826 20830
20868 20877 20884 20956 20977 21002 21012 21019 21030 21061 21073
21076 21119 21191 21222 21235 21238 21260 21275 21279 21285 21288
21294 21305 21311 21314 21326 21389 21392 21399 21443 21445 21450
21468 21474 21515 21529 21531 21539 21540 21548 21545 21546 21549
21550 21551 21570 21583 21620 21647 21658 21669 és 21677, mely ár-
veréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghívattak.

Arad, 1912. évi szeptember hó 9-én.

Igen tisztelt megrendelőmet és a n. é. közönséget értesitem, hogy az őszi saisonra legdivatosabb angol szövetujdonságaim szép választékban megérkeztek. :-:

Készítek megrendelésre úgy uriruhákat, mint egyenruhákat legizlésesebb kivitelben.
Kitünő tisztelettel: **Gianotti Nándor**

5089

url és egyenruha szabó.

UJ. MARGIT HAJFESTŐ.

Remekül fest világos valamint sötétbarnára, feketőre, bármely haját, szakált, bajuszt, azonnal tartósan, lemoshatlanul minden nehézség nélkül, előkészület nem szükséges.

Az eljárás a legegyszerűbb, az eredmény a legnagyobb, nem kopik, nem piszkít, az eredetétől meg nem különböztethető csak egy üvegből áll, laikus is végezheti a hajfestést.

Ártalmatlan
nem tartalmaz ólmot
nem tartalmaz ezüstöt
nem tartalmaz rozet.

organikus vegyület

Ára 1 korona.

1506

Készíti:

gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerháza ARADON
1 korona 50 fillér beküldése esetén bérmentve küldi.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadáskor szenvednek, legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalan!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitünő és megbízható szesz a poloskák gyökere kúrtására. — Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsépp.

Kitünő alpesi gyógyfüvekből előállított gyomorsabályozó szer. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kiskereskedésben

1845

Rozsnyai Máttyás

gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

Allandó alkalmi vétel!

Hallatlan olcsó árak!

Csipkeárúház ARAD, Asztalos Sándor-u. 4.

Ne üljön fel semmiféle hangzatos reklámnak, hanem saját érdekében van, hogy jól és olcsón vásároljon.

Eladásra kerülnek a következő olcsón beszerzett áruk:

Csipkék 2 fillértől

Csipke szövetek 50 fillértől

Csipke gallérok minden fazonban

Ruhadiszek minden kivitelben

Széles szalagok minden színben,

60 fillér méterje

Selyem Mouszlin harisnya minden

szinben K. 1.10

Rendes női harisnya 3 pár 1 kor.

Flour női la minőség 3 pár K. 2.40

Férfi sockni csikos 3 pár K. 1.20

Fátyolok 30 fill méterje minden színben

Selyem női harisnyák K. 4.—

Cérna keztyük 40 fillér

Selyem hosszú keztyü, K. 3.—

Bőr glasé keztyük hosszú K. 3.60

Battiszt női zsebkendők 20 fillér

Gyermek harisnyák 30 fillértől

Battiszt mieder védők diszes 60 fill.

Lüster és Klot aljak, dupla fodorral

Kor. 3.—

Selyem Taft aljak, minden színben

Kor. 7.—

Selyem blousok K. 6.—

Battiszt blousok K. 2.40

Pongyolák Delain, szép kivitelben

K. 6.— és 6.50

Női ingek R. Schifon K. 1.60

Női nadrág R. Schifon K. 1.80

Zephier turista fiu ingek gallérral

K. 2.—

Zephire turista ing remek kivitelben

K. 2.60

Zephier ingek gallér nélkül K. 2.80

Férfi ingek R. chifon K. 1.98

Háló férfi ingek R. chifon K. 2.60

Alsó nadrágok francia szabás

la. köpper K. 2.80 és 2.40

Férfi gallér la. minőség 30 és

12 fillér

Férfi közelő la. minőség 40 fillér.

Férfi nyakkendők selyem 30 fillér.

Eső ernyők férfi és női K. 2.80

Azonkívül érkeztek nagymennyiség-

ben finom női fehérneműk, csipke

ágytakarók, Storok, Drapperiák,

Szőnyegek, Linoleum

Taftok és Messalin selymek, csipke és

csipkeszövetek óriási nagy vá-

lasztékban

Ugyisintén himzett Madeirák, Re-

form füzök, Leányka lüster és Cloth

kötők, Leányka és fiu fehérneműk.

Kérem meggyőződni vételkényszer nélkül! :-:

Meglepő olcsó árak!

:-:

Telefon szám 932.

Figyelem! Himzett Ma-
deira nagy választék.

3895

Tisztelettel Csipkeárúház.

Csipke és csipkeszö-
vetek nagy választéka.

NŐKNEK

a legszegényebb konyhában, mint a leglényesebb palotában egyaránt vigyázniok kell az egészségükre, mert a feleség, az anya

nékülözhetetlen

a család egyensúlyának fentartására. A nők testi tisztasága szoros összefüggésben van egészségükkel és feltétlenül fontos, hogy

mindennapi

toilettejük kiegészítő részét képezze a lysoform alkalmazása. A kényesebb testrészek mosásához és öblítéséhez szóval az intim

toilettehez

használjanak a nők langyos vizet, melyhez kevés lysoformot öntsenek. Így tisztító és fertőtlenítő szert :-: használnak egyszerre. :-:

LYSOFORM

megóv számtalan fertőző vagy ragályos betegségtől, megszünteti az izzadtságot és a néha fellépő kellemetlen illatot. Tegyen a lysoformmal kísérletet. — Eredeti üveg 80 fillér minden. — gyógytárban vagy drogeriában. Esetleg oly helyen, hol ily üzletek nincsenek, a fűszer- vagy vegyeskereskedésekben is kaphatók. Kérje tőlünk az

'Egészség és fertőtlenítés' című érdekes könyvet, melyet ingyen és bérmentve küldünk. 6724

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára
Ujpesten.

Szalkai Arminné

hímző- és fehérnemű üzlete

Arad, Weitzer János-u. 3.

Női, férfi- és gyermek kelen-gyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, első-rendű kivitelben készülnek. 5283

Szines és fehér hímzések, ugyszintén fehérnemű varrások olesó árban készülnek.

Hímző és fehérnemű-varró leányok fizetés-sel felvétetnek.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári rak-tára, valamint valódi

lignum sanctum-tekegolyók és bábuk

legjutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű és játé-káru üzletében 1871

ARAD, Szabadság-tér 21.

MUNK R. és TÁRSA

Csomagoló-bordó, Parkett és Faarugyára
KARÁNSÉBES.

Ajánlja készítményeit:

Fagyapot és kitünően bevált Ládika

szőlő és gyümölcs csomago-lására. 4601

Álványok, szőlő és gyümölcskezeléshez és eltartásához.

Gőzölt Bükkfaparketta legjobb ki-vitelben, kartelen kívül.

Különlegesség

Cserépszárítókeretek hornyolt és hód-tarku cserép szárításához.

Új fűszer és élelmiszer üzlet!

Igen tisztelt ismerőseimet és a nagyközönséget értesítem, hogy Széchenyi-utca 11 szám alatt (új Szántay palotában) egy jól berendezett

fűszer, liszt, élelmiszer és gyümölcsüzletet

nyitottam, hol állandóan elsőminőségű fűszer és mindennemű friss élelmiszereket tartok raktáron leg-olcsóbb napi árakban. Főtörökvésem, hogy nagyrabecsült vevőim igényeit mindenkor legjobban ki-elégítem. — Szíves párfogást kérek kitünő tisztelettel

Kálnoky Sándor.

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb fel-vételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz. a Fehér Kereszt-tel szemben. 4178

Építési iroda áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű építető közönség szives tudomá-sára hozni, hogy építési irodá-mat és lakasomat Ilona-utca 34. szám alól

Teleky-utca 22. sz. alá

helyeztem át. Elvállalok és pon-tosan eszközök tervezéseket költségvetéseket és minden e szakmába vágó munkákat. Ugyanott régi épületekből kibon-tott ajtókat, ablakokat és egyéb épí-tési anyagok kaphatók. 4501

Tisztelettel:

MIZERA JÓZSEF,
képesített kőműves mester.



A kirakatokban ki-függesztett OLLA táblácskák az Olla lerakatot jelzik. Kérvelt minde-gek: 1200. sz. ta-csaja 6 korona, 1204. sz. superium ta-csaja 8 korona. Az „OLLA” több mint 2000 orros ál-l legmegbízha-tóbbnak van ajánlva. 1887 Kapható Aradon: Vojtek és Weisz, Török A. és Társa, Vojtek Kálmán, Ring Lajos és He-gedűs Gy. uraknál.

BÁNFY LAJOS

építészeti irodája

ARADON

Illés-utca 72/b sz. alatt.

Tervez, épít, javít és elvállal kisebb-nagyobb építkezést felelősség-teljes kivitelben, legol-csóbb árakért. :-: Költségvetéssel és váz-lattervezéssel készítek díjmentesen szolgálók.

4698

LEGGAZDASÁGOSABB

beszerzés a legújabb látható árban

Remington írógép

mert a modern írógéptechnika összes vívmányait egyesíti magába és világszerte elismert

legtartósabb gyártmány

Díjtalan és vételkötelezettség nélküli bemutatás az ország bármely részében. 422

Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott: „Burrough” amerikai számléíró összeadógépek, „Millioner” svájci „Saxonia” glashüttei számológépek, „Kartothek” amerikai nyilvántartási rendszer és valódi amerikai iroda-, uriszoba és könyvtárberendezések telepe.

GLOGOWSKI és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállítók

Budapest, VI. Andrassy-ut 12. szám.

UJ ÜZLET! PINTEA ÉS KLEIN

cipő, kalap és uridivat áruháza
ARAD, Deák Ferenc-utca 4. sz. alatt
MEGNYILT!

5861

Uj nőikalap divatterem.

A hölgyközönséget értesitem, hogy **Arad, Szt. Pál-utca 3. sz. alatt** egy modernül berendezett

nőikalap divattermet nyitottam.

Allandóan dus választéku rak-tárt tartok legujabb őszi és téli eredeti bécsi kalapmodell újdonságokból legjutányosabb árakban.

Szives pártfogást kérek, kitünő tisztelettel

Spiegel J.

Van szerencsém a hely-beli és vidéki hölgy-közönség figyelmét

Fabián-utca 11. sz. a. levő

női divattermemre

felhívni. 5863

Ugyanott tanulóleányok felvétetnek.

Kiváló tisztelettel:

T. TARNÓCZY BLANKA.

Önkéntes árverési hirdetmény.

2 kat. hold szőlő szép kolnával és pince-felszereléssel együtt árverés alá kerül 1912. év október 1-én. Bővebbet **Gombos Mózesnél, Gyorok Fő-ut 17.**

5923

Alkalmi vétel és eladások

Ékszer- és órák

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktár

Deutsch Izidor

Órák és ékszerész
Wetzler János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereztetnek.
Telefon 438. Telefon 488.

A mesterdálnok...

Cipőm szép és tökéletes, Benne járnai élvezetes, Mert ha cipőt szegzek, varrok, Rajt' van

6784



kaucsuk-sarok.

Grünwald és Schlesinger

lőkereskedők,

WIEN, XIX Baravitzkagasse 19.

Tudomásul hozzák, hogy ismét egy nagy küldemény elsőrendű eredeti belgial fedező mén kerül eladásra. 6925

Fontos a dohányzóknak!

Dr. Brans-féle nikotin fogó, egészségővő vattával készül

a „Sanitas“

francia szivarkahüvely.

Egyedüli elárusító

özv. Hammerschlag Lipótné
dohánytözsdeje

5878

ARAD, Andrassy-tér 15. szám.

Sokféle sósborszeszt

próbált már használni ön is és ha talán még se ért el hatást, úgy tegyen kísérletet a

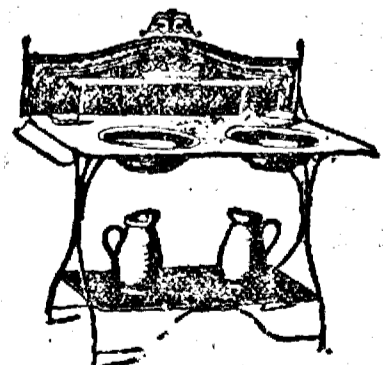
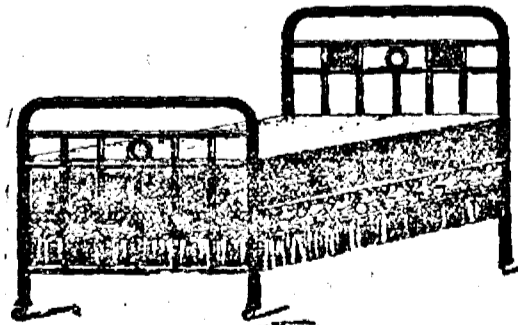
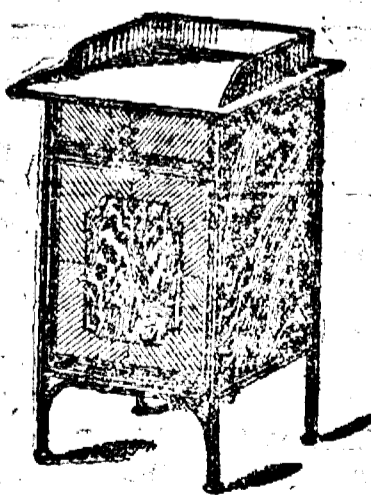
„TURUL-SÓSBORSZESZSEL“

mely minden néven nevezendő külső bántalmakat hátfájást, bágyadságot, gyöngeséget, reumát, ischiást, fül-, fog- és fejfájást stb. Egyszeri bedörzsölés után megszüntet, az idegeket megerősíti, belsőleg a gyomorfájdalmakat, bélbántalmakat, hasmenést, nehéz légzést, szivbántalmakat, mellfájást megszünteti, ezáltal a közérzetet kellemessé teszi. Ára: kis üveg 44 fill., nagy üveg 1 kor. 20 fill. Kapható az egyedüli készítőnél:

WAJDITS GYÖRGY

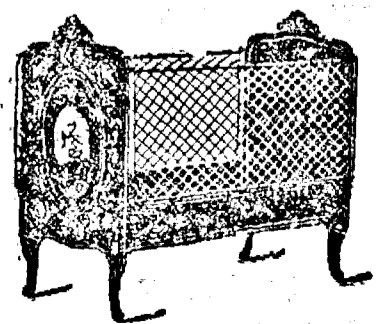
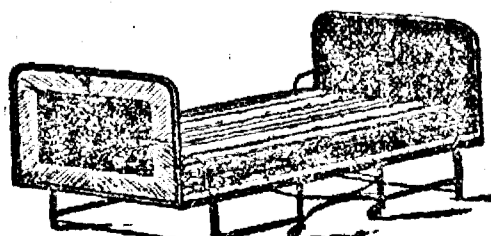
„Turul“ gyógyszerárában, Kápolna- és Lipót-utca sarkán. Azonkívül minden gyógyszerárban, drogeriában és nagyobb fűszerüzletben. 4581

Iroda: Karolina-utca sarkán.



5853

GARAI KÁROLY
BÉZ ÉS VASÚTOR GYÁR
ARADON
JÓZSEF-FŐHERCEG-UT 18
TELEFON 592



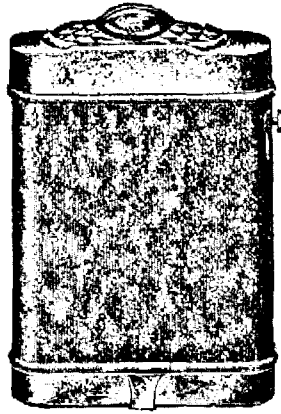
Raktár: Karolina-utca sarkán.

Villanyos zseblámpa

mindig friss
töltéssel.

Villany-
berendezé-
sek, villany-
cellák.

Dynamó-
gépek, vil-
lanymotorok
elosón
kaphatók



Kalmár Józsefnél
Arad, Salacz-utca 2. sz. 613



Butorkiárusítás.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy előrehaladott korom miatt a butorkészítéssel felhagytam és hogy készletben levő gyönyörű butoraimat a **beszerzési áron alul is**

végkiárusítom.

Kérve kérem a n. é. közönséget, hogy butorszükségletét nálam beszerezni sziveskedjen.

Varga József

ARAD, Kápolna-utca 6/b. szám.



**NE FOGADJON EL
MÁST!
CSAK ÖRIÁS
FEDÁK
CIPŐKRÉMET
30 FILLÉRERT.**

791

Uj cipész üzlet!

Igen tisztelt ismerőseimet és a nagy közönséget értesítem, hogy

Arad, Széchenyi-utca 10 sz.

(Uj Szántay-bérpalotában) önállósítottam magam és egy

cipész-üzletet nyitottam

hol elvállalok legdivatosabb szabásban megrendelésre minden kivitelű **férfi, női cipők elkészítését legjutányosabb árakban.**

Üzletelvem: jó és szolid munka.

Támaszkodva a téren éveken át, mint üzletvezető tett működésemre biztosítom nagyrabecsült rendelőimet a legfigyelmesebb kiszolgálásról. Szives pártfogást kérek, kitűnő tisztelettel

Mánya Demeter uri és női cipész. 5706

Figyelem!

Igen tisztelt megrendelőimet értesítem, hogy

Arad, Hunyadi-u. 3. sz.
alatt levő

uri szabó üzletben

elvállalok legfinomabb eredeti angol őszi szövetekből megrendelésre mindennemű uri öltönyöket, papi és egyenruhákat egyéves önkéntes és tiszt urak részére, legelegánssabb kivitelben, modern szabásban. Mint az Inokai Tóth Lajos és Frankl Leó volt vezető szabásza, külföldi tapasztalataimmal teljes garanciát nyújtok, hogy igen tisztelt vevőim igényeit minden tekintetben legjobban kielégítem. Szives pártfogást kérek

WINDT JÁNOS,

uri szabó. 5956

Uj női kalap divatterem.

Igen tisztelt ismerőseimet és a hölgyközönséget értesítem, hogy **Arad, Deák Ferenc-utca 4. szám alatt szeptember hó első napjain egy modernül berendezett** 5501

női kalap divatüzletet

nyitok, hol állandóan nagyválasztéku raktárt tartok minden kivitelű eredeti bécsi, párisi őszi és téli újdonságokból feltűnő olcsó árakban. E téren több éven át szerzett szakismeretemet biztosítom, hogy nagyrabecsült vevőim igényeit mindenkor legjobban kielégítem. Üzletelvem: **szolid és figyelmes kiszolgálás.** Átalakításokat legizlésebben modell után készítek. Gyászkalapok azonnal elkészíttetnek. Szives pártfogást kérek teljes tisztelettel

Kenderessy Lászlóné.

Szöllőoltvány.

Táb'a ürités következtében **eladásra kerül**

2 és 3 éves 5846

gyökeres zöld oltvány

amely idősebb szőlők pótlására rendkívül előnyösen használható. Továbbá kb. 15.000 darab

sima, zöld oltvány

piros és fehér gyöngy fajokban, végül **első osztályu gyökeres és sima riparia portalis.** Megtekinteni lehet **Mihály-utca 108.** Értekezhetni **Dr. CSIKY ÖDÖN-nél, Ferdinánd-utca 7. sz.**

Uj női divatsalon.

Uri hölgyközönséget tisztelettel értesítem, hogy **Aradon Deák Ferenc-utca 8. szám alatt egy**

angol és francia női divattermet

nyitottam. E téren hosszú külföldi **szakismeretemet** biztosítékot nyújt, hogy a nagyrabecsült megrendelőim legkényesebb igényeit is mindenkor legjobban kielégítem.

Kostümöket saját Párisból hozott eredeti modelljeim után készítek. Divatlap utáni minták megrendelhetők.

Szives pártfogást kérek: 5418

Lamensdorf Zs.

On parle Francais Si parla Italiano.

Budapesti Csipkeáruház Andrassy-tér 20. sz.

UTALVÁNY.

Ezen szelvény bemutatója ujonnan érkezett őszi és téli újdonságaink bevásárlásánál szolid szabott árainkból 5 százalék engedményben részesül.

Fischer Eliz-palota.

Csipkék, szalagok, bársonyok, ruhadiszek. Selymek harisnyák. Keztyük és összes szabókellékek.

2811

Legcélszerűbb szab.

jég-szekrények

minden nagyság és kivitelben, ugyszintén háztartási, vendéglői és nagy hűtőtő gyári áron kaphatók

Husserl Manó

Jégszekrény gyárában

Arad, Szent Pál-utca 11. szám

Különlegesség szénsav és légnomású sörkímélő szekrényekben. 3411

Automobilok,

szivógáz, nyersolaj (Diesel) motorok, benzínmotorok és benzínlocomobilok, megánjáró motoros cséplőkészletek, téglagyári és szerszámgepet, bor- és gyümölcs-sajtók, lánckutak, szivattyúk és tűzfecskendők stb. Eredeti Wertheim pénzszekrények, legújabb rendszerű jégszekrények, mosó, varró, (Singer) és írógépek, írás sokszorosítók, Schaperograph), réz és vasbutorok, amerikai írodabereendezések és redőnyök, újdonsági cikkek stb. Újak, a legjobb minőségben, eredeti gyári árakon szerezhetők be. Használtakat vesz és elad 4941

Martinovtis M.

ARAD, Kossuth-utca 39. sz.

Ezelőtt Fábian-utca 11. sz.

Bel- és külföldi gyárak képviselője.

NEM HANGZATOS REKLÁM

a cél, mert mindenki meggyőződhetik arról, hogy

MAUTNER R.

olcsó áruházában ARAD, Hunyadi-utca 1. sz.

az őszi idény beálltával szenzációs olcsó árak mellett kaphatók a legfinomabb angol női kostüm kelmék, férfi szövetek, valódi rumburgi vásznak, damaszt azzalneműek, barchetok, szőnyegek és összes a szakbavágó cikkek. — Üzleti órák: Reggel 7—12-ig délután 1/2-től 1/8-ig.

Új épület- és diszműbádogos üzlet.

Igen tisztelt megrendelőim és a n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a volt **Göncz és Katona**-cégtől bekés uton kiváltam és **Aradon, Weitzer János-u. 2. sz. alatt** (Minorita bérpalotában.) önállósítottam magam, hol is egy jól berendezett bádogosüzletet nyitottam, ahol állandóan nagy választéku készletet tartok mindezenmü kőz konyha és üzlet felszerelési cikkekben legolcsóbb árakban.

Elvállalok mindennemü épület- és diszműbádogos munkákat költségvetés szerint legrutányosabban.

Amidőn hálásan köszönöm nagyrabecsült üzletfeleimnek velem szemben eddig is tanúsított jóindulatát, kérem szíves pártfogásukat velem szemben továbbra is fentartani. 5747

Fotórekvésem figyelmes kiszolgálással szolid és jó munkát adni. Kiváló tisztelettel

Tanulók felvétetnek.

Katona István.

10 tárgy csak K. 3.50

És pedig: 1 pontosan járó aranyozott francia doubl óra, schweizeri szerkezetű, 1 francia doubl lánc, 1 női lánc legújabb fazon, férfi és női gyűrű, 1 bajuszkefe gloriával fedve, 1 női brosch francia doublból, 2 kezelő gomb és 1 zsebkész fogvájóval kapható utánvét mellett.

J. Brandes Krakau,

Berka-Joselowica 9. 5829

Weisz Róza

női kalap divatterme
Arad, Deák Ferenc-u. 2.

Van szerencsém az uri hölgyközönséget értesíteni, hogy bécsi bevásárlásaimból haza érkeztem, miért is a legújabb 5797

női, gyermek, velour és plüsch modell-kalapokkal

dusan felszerelt raktáramat be-
szes figyelmébe ajánlom.

Gyászkalapok, valamint átalakítások 24 óra alatt eszközöltetnek.

POPPER TESTVÉREK áruháza ARAD, FORRAY-UTCA

(Gróf Hunyady-palota)

őszi újdonságait a következő rendkívül olcsó árakban árusítja:

1 ruhára való angol szövet 4 mtr. 120 cm széles	K 4.-	1 darab férfi vagy női trikó	K 1.50
1 " " " " divatszineken 4 mtr. 120 cm széles	6.-	1 darab gyermektrikó	0.85
1 " " " " tiszta gyapju 4 mtr. 120 cm széles	8.-	1 pár női harisnya	0.40
1 vég finom rumburgi vászon	9.80	1 darab gyapju posztó sál	2.70
1 kis vég vászon 6 női ingre	7.80	1 " flanel takaró	1.70
1 szövet garnitúra 2 ágyszerítő és egy abrosz	9.50	1 " Store függöny	4.50

Szőnyegek 48 fillér, 70 fillér, 96 fillér és 1 korona 50 fillér méterenként.

2811

Selymek, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszek óriási választékban.

Kérjük kirakataink szíves megtekintését.

Legsikkesebb costumók, raglánok

valamint

a legelegánsabb uri ruhák

készülnek a divatszalonban

WEINHARDT és HORVÁTH-nál

ARAD, Rákóczi-utca 22. sz.

ÉRTESÍTÉS!

Mélyen tisztelt megrendelőim és a nagyrészt demü közönség szíves tudomására hozom, hogy

További becses pártfogást kérek, kiváló tisztelettel 5409

Őszi- és téli férfi divatszövet ujdonságaim

nagyválasztékban megérkeztek. Kívánatra vidékre mintákkal készséggel szolgálók.

Pribán Gyula

angol uri szabó

Lázár Vilmos-utca (Avarffi-ház.)

Képviselők,

kik minden vidéken vendéglősöket látogatnak, magas jutalék mellett kerestetnek, hogy egy elsőrendű gyári cikket, amelyből nagy a szükséglet, zsebmintát vagy fényképet magával vigyen. Ajánlatok „Dauernde Vertretung“ Hauptpostlagernd Klagenfurt intézendők. 6812

684—1912. g. SZ. 47. 1912. szeptember 22.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az eddig Czukor László által bérlett Óvár-téri faterleplek nevezett volt bérlő kárára és veszélyére való bérbeadása iránt folyó év szeptember hó 23-án d. é. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár: 1300 korona.
Bánatpénzül leteendő a kiáltási ár 10 %-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta, a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha

az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1912. évi szeptember hó 16-án tartott üléséből.

A gazdasági széke.

Laczi Vencel

mű- és kereskedelmi-kertész

Arad, Török Gábor-utca 7. sz.

Virág-üzlet: Boros Béni-tér 1. sz.

Elvállal mindennemű kertek és parkok átalakítását és rendezését **diszcserjék, bokrok és magtörzsű rózsákkal**, nemkülönben mindennemű **sorfákkal**, egymint **gesztenye-, Ulmus-, Magnoliák-, Buxus-, Thuja stb. disznővényekkel**

Halottak napjára

csokok és koszorúk nagy választékban virágüzletben. 5923



Értesítés!

Megérkeztek a legújabb

női modell-, plüs-, bársony-, dublé- és posztó-kalapok rendkívül meglepő olcsó árakban.

Férfi divat: nyulszőr-, kemény- és puha-kalapokból nagy raktár.

Iskolai fiu-germekkalapokból 8000 darabot olcsón elárusítok 2 koronától kezdve 3 koronáig minden divat színben. Ugyisint minden kalapjavítások és festések a legújabb modell után elvállalok.

Tisztelettel: 1658

Bittenbinder-Konrád

első aradi villanyerőre berendezett kalapgyártás nagybanés kicsinyben

Arad, Deák Ferenc-u. 42.

A Fehér Kereszt szállodával szemben.

Maresch Gyula

üzlete most az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár palotájában van.

Maresch Gyula

üzlete most a Kossuth-szobor mellett van.

Maresch Gyula

üzlete most a Város-házának átellenében van.

Maresch Gyula

üzlete most az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak palotájával szemben van.

Maresch Gyula

üzlete most a Victoria takarékpénztár közelében van.

Maresch Gyula

üzlete.

Maresch Gyula

üzlete.

Maresch Gyula

üzlete.

Maresch Gyula

üzlete.

Maresch Gyula

üzlete.

E sorozatban minden szó egy-
szori beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József t. h. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg előír — avagy levélbélyegeken. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Levélbeli megkereséseknél, (a jelzés leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerinti számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelzendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kiváratra díjtalanul megszerkeszti. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 8 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettek semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Akar nőülmni?

28 éves csinos, vagyonos orosz hölgy, 22 éves egyedülálló árva 400.000 kor. hozománnyal, 38 éves gyermektelen özvegy 120.000 korona vagyonnal és meg sok száz vagyonos hölgy van előjegyzésben. Komoly szándéku urak, ha vagyontalanok is, díjtalan felvilágosítást kapnak. Schlesinger, Berlin 18. 5852

LEVELEZÉS.

„Barnaleány.”

Leleplezése nem sikerült, bővebbet levélben. „Szökefiu.”

„Havas gyopár.”

Hideg soraid megdermesztettek. Hogyan? Hát per maga? hiszen tudhatnád, hogy mily fájdalmas nekem a hallgatás és mennyire vágylak. Multkorit nem jól értetted, óvatosságra intettelek. Megpróbálom. Józsi ma könnyezett utánad. Csókol ezerszer Apusod. 5979

Gummi cikkek

megfinomabb minőségben Vojtek és Welsz nál. 1-5251

ELLÁTÁS.

Felvétettnék

kvártélyosok teljes ellátásra, jutányos árak mellett. Boros Beni-tér 17. özv. Csomány Józsefné. 5952

Keresztény urí családnál

2-3 uriember ebéd és vacsora kosztot kaphat, Kiss Ernő-u. 4., ajtó 6. 5984.

OKTATÁS.

Zongorát és gyorsírást

tanítok biztos eredménnyel, legújabb tanirányzatban, utóbbit 30 leckeóra alatt. Beiratás délelőtt Batthyányi-utca 17., délután Demeter utca 111/a. 5881

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Welsz Dentolin fegerője. 1-5251

ÜZLETEK.

Üzlethelyiség

kiadó Boros Beni-tér 9. szám alatt. Bővebbet a házban lakó tulajdonosnál. 5847

Egy forgalmas

helyen levő vegyes kereskedés lakással október 1-re kiadó. Bővebbet Csernovits Péter-u 27., az üzletben. 5661

Jó forgalmu üzlet

italméréssel a József bánya-telepen, férje elhalálása miatt özvegy Rédi Mihályné szabadkézből átadná készpénzzel rendelkezőnek. Bővebb felvilágosítással szolgál Bernstein Manó Borossebes. 5961

KIADÓ LAKÁS.

November 1-től

a Perényi-utcában új házban 4 esetleg 5 szobás lakás kiadó. Bővebbet Gróf Königsberg Fidelel, Perényi-u. 6. 5655

Elegánsan

butorozott szoba központi fűtéssel, különbejáratu, belvárosban kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 5975

Kiadó.

Két egymásba nyíló butorozott különbejáratu utcai szoba, ellátással vagy anélkül. Orcy-u. 5. I. em. 5878

Különbejáratu

utcai ujonnan butorozott szoba kiadó. Csiky G.-utca 25. sz. 5986

Ferdinánd-utca 4. számu

házban egy modern 6 szobás lakás azonnal kiadó. 5987

Új házban

egy két szobás lakás, azonnal kiadó. Urbán Iván-u. 12. sz. 5981

Teleki-utca 19. szám

földszintes házban 8 szoba konyha mellékhelyiséggel azonnalra vagy nov. 1-re kiadó. 5800

4 szobás lakás

kiadó november 1-ére Thököly-tér 4. szám. 5539

Egy 6, vagy egy 3 szobából

álló lakás azonnal, esetleg november 1-re kiadó. Értekezhetni lehet Deák Ferenc-u. 36., a házmeisternél. 5954

A város közepén

elegánsan berendezett utcai butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Kétszobás lakásból

álló még új magánház, szép udvar és kerttel, kisebb hivatalnok részére november 1-re kiadó. Bővebbet Lipót-utca 3. sz. 5957

Kopott parket

tűkörülyes less, ha azt Vojtek és Welsz parket-pastájával dörzsöli fel. 1-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Aki írásbeli

mellékfoglalkozást keres, az küldje címét azonnal „Otthon munka” jelige alatt e lap kiadóhivatalába. 5755

Szakképzett

fűszerkereskedősegédet keres október 1-re Pollak József fűszer- és gyökérgyáros, Arad. 5928

Kereskedő segéd

dívatáru üzletünkbe felvétetik. Lengyel Testvérek, Arad. 5920

Bejárónő

kerestetik azonnalra helyben uriházhoz. Értekezhetni József főherceg-ut 10. szám, II. em, 7. ajtó. 5958

Házmeester

lehet a városi árvaháznál, (Kiss Ernő-utca) katonaviselt, irni olvasni tudó egyén. Gyermektelen házaspár is, ha a nő szakácsné tud lenni. Jelentkezés az igazgatónál. 5974

Jó házból

való fiatal leányt pusztára keresek háztartási munkához. Ugyanott kerestetik egy használt, jó karban lévő fedeles hintó. Cim a kiadóhivatalban. 5970

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszközlő Osztályának

HETI KIMUTATÁSA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond.
titkár. igazgató.

Szabó Lipót,
irodavezető.

Hivatalos helyiség: Tabajdy Károly-u. 1. sz. saját ház.
Telefon 868. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9-12 óráig.

Keresetnek:

ARADRA:
Fiatal fűszer és csemege szakmabeli segédet.

VIDÉKRE:

Nagyobb vállalat részére irodistát.
4 fűszer, rőtös és rövid,
2 vas és fűszer,
3 rőtös és divat,
2 fűszer és rövid és
2 vegyes kereskedősegédet,
több tanoncot teljes ellátás mellett.

Ajánlatok:

Könyvelőt délelőtti foglalkozásra.
Több irodistát.
3 fűszer és rövid,
1 vas és fűszer,
2 rőtös és divat és
2 vegyes kereskedősegédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan. Körtagjaink előnyben részesülnek. Vidéki megkeresésekre, csak válaszbélyeg előzetes választásunk. 301

ALKALMAZÁST KERES.

Egy gyakorlatilag képzett szorgalmas izr. pincemester, ki a borok, szeszitalok önálló kezelésében, valamint a fogyasztási adó irodai teendőiben teljesen jártas, óhajt állást változtatni. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbítja. 5805

Gyermektelen házaspár

állást keres, esetleg vidékre percentes korcsmát is elfogad. Cim a kiadóhivatalban. 5950

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Szülők figyelmébe

ajánljuk a saját műhelyben, legjobb minőségű bőrből készült férfi, női és gyermekcipőket, melyek jutányos árt kaphatók az Aradi Cipészek Termelő szövetkezeténél Szabadság-tér 14. szám. 6591

Eladó

egy teljesen új „Rösler” pianó. Cim a kiadóhivatalban. 5908

Iskolakönyvek,

papir és írószerek legelőnyösebben szerezhetők be Pichler Sándor könyv- és papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. 5311

Egy fűszerüzlet-

berendezést megvételre keresek. Ungár Jenő Petőfi utca. 5966

Glafey Centenar

a legideálisabb éjeli mécs, füst és szagtalan, egyben melegen tartható a gyermek részére a tej vagy tea. Kapható Aradon, Éles Armin, Fejér Gyula, Török Andor és Társa, Róna Jenő, Hoffmann Ottó, Dürr Gusztáv cégeknél. Battonya: Geller Samu, Pecska: Lusztig Ernő 6041

Tankönyvek,

a tantestületek által előírt író- és rajzszerek legelőnyösebben szerezhetők be „Minerva” könyvkereskedésben Arad, Dobó-utca 1. (a Ferenc-téri polgári fiúiskola mellett.) 5311

Eladó

egy szép zongora. Sarkad Választó-utca 8-9. 5982

Alig használt

féregmentes matt há'ószoba, jutányos áron eladó. Deák Ferenc-utca 25. 5937

India fogcsappék

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kélemen gyógyszer-tára és vegyészeti laboratoriuma Aradon. 1224

Értesítés!

Üzletmagnagyobbítás miatt rendkívül olcsó árak!

FISCHER SIMON

NAGY ÁRUHÁZÁBAN,

1481

Arad, Szabadság-tér 12. szám.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN
ARAD.

ŐSZI ÉS TÉLI ÚJDONSÁGOK

TELJES VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK. U. M.

Angol raglanok,
Női divat felöltők,
Plüsch kabátok,
Broccát felöltők,
Szinházi kabátok,
Angol bundák,

Szörme felöltők,
Leánykabátok,
Gyermekefelöltők,
Angol kosztümök,
Divat bluzok,
Pongyolák, Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

Telefon 238.